De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

D 1 59. KAAPSTAD, DONDERDAG, 18 JULIJ 1889. NO. 5,228.

COLONIAL OFFICE CAPE TOWN

STUKVATEN.

ENIGE van bovengemelde, 6 tot 7 Leggers houdende, te koop bij J. G. STEIJTLER & Co.

St. Georgestraat.

150 Extra Vette Kapater Bokken.

Op Morgen (Vrijdag),

19 DEZER,

ZULLEN de Ondergeteekenden publiek verkoopen te KLAPMUTS STATIE, bovengenoemde Bokken die zeker present zullen zijn.

DE VILLIERS, FAURE & Co., Afslagers.

Paarl, 18 Julij 1889.

50 Uitgezochte Paarden

ZULLEN publiek worden verkocht uit de MARKTKRAAL, WORCESTER, op ZATURDAG, 27 Julij, 's morgens te 10 ure, opgebragt door

S. D. DE KOCK.

LINTENBERG & Co., Afslagers.

100 Extra Vette groote zware Slagtossen.

DE Ondergeteekende zal op

Vrijdag, 19 dezer,

Publiek doen verkoopen te

KLAPMUTS STATIE,

bovengemeld getal Ossen, in goede conditie voor kontant ingekocht en met zorg per Trein opgebragt. Zij zullen allen present zijn en niet eenige te voren uit de hand worden verkocht.

C. N. SWART.

Paarl, 12 Julij 1889.

De Villiers, Faure & Co., Afslagers.

Twee Onderwijzers Gevraagd.

APPLICATIEN met getuigschriften van voldoende kwaamheid tot 't Onderwijzen in Hollandsch (Hoofdtaal), Engelsch en de andere vakken, en van goed zedelijk gedrag voor de betrekking van Onderwijzer te *Johannesburg* en dito te *Maraisburg*, nabij Johannesburg, worden door den Ondergeteekende verzocht voor einde van Julij eerstk.

De Onderwijzers moeten bekwaam wezen om Zondagen den Godsdienst waar te nemen in het Schoolgebouw beide te Johannesburg en te Maraisburg.

Salaris £100 per jaar, dat binnen een jaar zal verhoogd worden.

J. N. MARTINS, V.D.M.

Johannesburg, 17 Junij 1889.

GUANO.

Goede kwaliteit,

TE KOOP BIJ

L. BENSUSAN

KASTEELSTRAAT.

LOODBERIGT,

AAN Familie en Vrienden wordt hiermede bekend gemaakt, dat het den Heere behaagd heeft, op Donderdag nacht, 11 dezer, na een kort ziekbed van slechts 5 dagen, tot Zich te nemen, mijn dierbaren Echtgenoot ERNST GUILLAM RETIEF, in den ouderdom van bijna 61 jaren, na een gelukkige echtverbindtenis van meer dan 40 jaren. "Het leven was hem Christus en het sterven gewin."

De bedroefde weduwe,

A. J. RETIEF.

Achter Paarl, 13 Julij 1889.

LOODBERIGT,

AAN Bloedverwanten en Vrienden wordt bekend gemaakt, dat het den Heere behaagd heeft, op 25 Junij ll., onverwachts door een ongeluk, nabij Johannesburg, van mijne zijde weg te rukken, mijn teedergeliefden echtgenoot FRANS JOHANNES SMIT, oud 48 jaren en 3 maanden. Het is mij een bittere beker. "Ik ben verstomd, ik zal mijn mond niet opendoen, want Gij hebt het gedaan."

Wed. JACOBA C. SMIT,
geb. RICHTER.

Tulbagh, 15 Julij 1889.

UNION LINIE.

KONINKLIJKE MAILDIENST

UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar Engeland, via Madeira, om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., te St. Helena, Ascension, Madeira, en Lissabon als onder aangelegd gende.

VOOR ENGELAND.

*MOOR, Kapt. GRIFFIN, 24 Julij, via St. H, Asc. en Madeira.
MEXICAN, Kapt. JONES, 7 Augustus.
*SPARTAN, Kapt. WAIT, 21 Augustus.
ATHENIAN, Kapt. BAINBRIDGE, 4 September.
*TROJAN, Kapt. HOSTE, 18 September.

* Een van de Maatschappij's mooije Stoombooten zal SOUTHAMPTON verlaten voor HAMBURG, kort na de aankomst van deze Mailstoombooten.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND, gangbaar voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen een vermindering van 10 percent op den Dubbelen Passageprijs.

RETOURKAARTJES voor HAVENS langs de KUST worden uitgereikt voor de terugreis binnen Drie Maanden per de Union of de Castle Maatschappij Stoomvaarten.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek aan de Kantoren van de Maatschappij, Adderleystraat.

THOS. E. FULLER,
Algemeene Bestierder voor Zuid Afrika

Zaad Aardappelen.

100 Zakken, geschikt om te planten, worden dagelijks verwacht per "Dunkeld."

PORTER & Co.,
14 St. Georgestraat.

Onderwijzers Benoodigd te Hanover.

APPLICATIEN met getuigschriften zullen tot 6 Augustus door den Ondergeteekende ontvangen worden voor de volgende betrekkingen:—

a. Onderwijzer of Onderwijzeres, op eene Buiten plaats, 3 uur van het dorp. Salaris £30 per jaar met kost en inwoning. Kennis van Engelsch en Hollandsch vereischt.

b. Onderwijzer op eene Buitenplaats, 3 uur van het dorp. Salaris £40 per jaar en alles vrij. Kennis van Engelsch, Hollandsch en de Zangkunst vereischt.

A. C. NELSON.

Hanover, 6 Julij 1889.

Onder Begunstiging van Zijn Edelachtbaarheden den Staats-President S. J. P. KRUGER en Generaal N. J. SMIT.

IN RUTTER'S *Innes* Zadel zijn al de goede hoedanigheden van die van Crighton en de andere der Beste Koloniale makers vereenigd. Er wordt speciale aandacht besteed aan en studie gemaakt van het gemak van Paard en Ruiter. Probeer den nieuwen Voorstel met gomelastiek en toegerust met een patente Stijgbeugelstaaf, nu zoo zeer op prijs gesteld. Zadels van iedere soort op order gemaakt en bekleed. Reparaties redelijk.

ALSOOK

Prachtige Stellen Tuig, met Zilver en Koper Beslag, Genaaid en tegen lage prijzen.

Zend om Prijslijst.

A. T. RUTTER,

24 Darlingstraat, Kaapstad.

"Werkt als een wonder."

JONES'

RHEUMATICURO

De Groote Zuid Afrikaansche Remedie

FAALT nooit om JICHT, RHEUMATIEK RHEUMATISCHE JICHT, LENDE JICHT, HEUPJICHT en ZINKINGS te genezen DUIZENDE GETUIGSCHRIFTEN.

"D. Eerw. OTTO PADEL, van Tinana, die maanden lang bedlegerig was met erge Rheumatiek, is nu geheel genezen. Hij schrijft:—*'Ik ben genezen alleen door RHEUMATICURO. Ik wensch dus deze remedie aan te bevelen bij allen die aan deze kwaal lijden.'*" Uittreksel van een maandelijksch Rapport van de Moravische Zendelingvereeniging in Zuid Afrika

WORDT OVERAL VERKOCHT *en alleen verzeid door den Eigenaar,*

James Jones, Langestraat, Kaapstad

Engelsche Agenten in het groot:—W. SUTTON & Co Bowel Churchyard, Londen.

Geld op Verband,

DOE AANZOEK BIJ

VAN ZIJL, BUISSINNI en LEONARD.

ZUID AFRIKAANSCHE ASSOCIATIE

VOOR DE

Administratie en Bereddering van Boedels.

VERKOOPING

VAN

KOSTBAAR VASTGOED

In de Afdeeling Victoria West,

In den Insolventen Boedel van ABRAHAM NICOLAAS VAN WIJK.

DE Ondergeteekenden, behoorlijk daartoe gemagtigd door de Curatoren in bovengenoemden Insolventen Boedel zullen per Publieke Veiling verkoopen voor hun Kantoren te Victoria West,

OP ZATURDAG, 27 JULIJ AANST.,

TEN 11 URE V.M., PRECIES:

Zeker een half onverdeeld Aandeel in de welbekende Wei- en Landbouw Plaats **HOUWATER**, in de Afdeeling Victoria West, Veldkornetschap Winterveld, in haar geheel groot ongeveer 7,914 morgen. Er is een sterke en nimmer falende Stroom Water op de Plaats, die niet bekend is, zelfs gedurende de grootste droogte, gemist te hebben. De Gebouwen zijn hecht en gerieflijk, en het Weiveld voor beiden, Groot en Klein Vee, is uitmuntend. De Plaats is zoo wel en gunstig bekend, dat verdere aanbeveling bijkans onnoodig is.

Kaapstad, 26 Junij 1889.

J. B. AURET en ZONEN, Afslagers.

OPGERIGT 1848.

De Gresham Levens Assurantie Maatschappij.

Hoofdkantoor: St. Mildred's House, Poultry, Londen, E.C.

Hoofdkantoor voor Zuid Afrika: 10a, Waalstraat, Kaapstad.

RESULTATEN 1888.

Het aangegroeide Fonds is meer dan	£4,000,000
Jaarlijksch Inkomen	766,000
Opbetaalde Vorderingen sijn meer dan	8,000,000
Nieuwe Besigheid voor het jaar	1,759,000

Iedere soort van Levens Assurantie en Jaarlijksche toelage Besigheid ondernomen.

Prospectussen, Vermen van Voorstel en elke informatie kunnen verkregen worden op aanvraag bij

WILLIAM ELLIOTT, Residerende Secretaris.

Tak voor Zuid Afrika 1 a, Waalstraat, Kaapstad, Aktieve en invloedrijke vertegenwoordigers worden gevraagd, en zullen op liberale termen aangesteld worden door de geheele Kolonie en in de naburige Staten.

D. ISAACS & CO.

MEUBELFABRIEKANTEN,

Bekleeders en komplete Huis-Meubileerders,

BIEDEN NU AAN

De Grootste Voorraad Meubelen in de Kolonie,

HUN VERTOONKAMERS DIE

30,000 VOETEN VLOERRUIMTE

BESLAAN, zijn nu open voor het Publiek, en behooren door allen die van plan zijn om te koopen te worden gezien. Daar D. I. & Co alleen goed gedroogd Hout bezigen tot het vervaardigen van Meubelen kunnen zij met vertrouwen elk artikel aanbevelen. Koopers zullen verder bevinden dat goede artikelen aan dit Magazijn goedkooper kunnen worden gekocht dan artikelen van mindere kwaliteit ergers anders.

De volgende zullen een denkbeeld geven van de lage prijzen waarvoor D. I. & Co. verkoopen in overeenstemming met de tijden.

	£	s.	d.
IJzeren Ledekanten, 2 ft. 6 in.	0	12	6
Matras (Best Klapperhaar) 2 ft. 6 in.	0	12	6
Ledekanten (volle grootte)	0	5	0
Volle Grootte Dubbele Matras (Best Klapperhaar)	1	5	0
Volle Grootte Dubbele van IJzerdraad Gewoven Spring Matras ...	1	17	6
Nette Waschtafel met Lade en Twee Handdoeksporten	0	6	6

Aan dit Magazijn zal ook worden gevonden een grooten en goed gesorteerden voorraad Aardewerk, Glaswerk, IJzerwerk voor het Huishouden; in het kort elk Artikel benoodigd in een goed uitgerust Huis, en tegen Prijzen lager dan die van eenig ander Handelshuis in Zuid Afrika

Geillustreerde Catalogus en Prijslijst worden op aanvraag Postvrij toegezonden.

D. ISAACS & CO.,

80 tot 92 Langemarktstraat, Kaapstad

George Findlay & Co.,

BIEDEN THANS AAN TEGEN LAGE PRIJZEN,

Brandrams Beste Bloem van Zwavel B.B.

Wagen en Kar Assen
Wingerd Schoffels en Graven
Koperen Distilleerketel—Helmen en en Bodemen
Tinnen Pijp, Tinnen Platen
Tuigen Belegsels, Kar toebehoorselen
Amerikaansche en Engelsche Snijmachines
Wijnpompen, Gomelastieke Zuig- en Pers Pijpen.
Kar Veeren, Staaf IJzer
Wiegvormige Seizen, Sikkels, Seisteenen
Bladkoper
Kopersoldeersel, Baar Tin
Vernissen, Verven en Oliën
Karnen, Geëmailleerde Melkkannen
Koperen "Racking" Kranen
Schapen Dip, Steenzout.

HEININGDRAAD van alle SOORTEN, HEINING STANDAARDS, "Straining" PILLAREN en SCHROEVEN, GEGALVANISEERDE DRAADNET.

IJzer Pakhuizen, Gravestraat, KAAPSTAD.

MONSTER

Melton-Wold Lotery,

VAN

VAST EIGENDOM EN VEE,

Van ALFRED EBDEN, Victoria West.

Een zeldzame kans voor allen!!!—een gulden gelegenheid aanbiedende aan een ieder die £1 (EEN POND Sterling) wil wagen om den eigenaar te worden van Grond en Vee ter waarde van £37,000.

DE Ondergeteekende, besloten hebbende om van Victoria West naar de Transvaal te vertrekken, en behoorlijk geautoriseerd door de betrokkene partijen in het "MELTON-WOLD" LANDGOED,—vermaard door de Kolonie als de beste landstreek in het Nieuwveld voor de Schapenteelt en Wol,—zal de geheele Boerderij en Vee, tezamen met £5,000 PRIJZEN AAN GELD van de hand zetten door dezelve voor competitie aan te bieden, in Prijsen zoo als hieronder vermeld, door middel van een LOTERIJ:—

EERSTE PRIJS.

"MELTON-WOLD," insluitende de plaatsen Boschduivenfontein, De Request, en annex Gronden, groot 22,525 Morgen.

Dit eigendom is zoo wel bekend dat het geen aanbeveling vereischt. De Woonplaats bestaat uit een welgebouwd Huis van 100 voeten front met 40 in diepten. De Woning is in alle opsigten gerieflijk en wel gebouwd. Het is onder IJzeren Dak en heeft een grooten Zolder, 12 Kamers in het Woonhuis, en ook Buitenkamers, Stallen, enz. Het eigendom is wel voorsien van standhoudende Fonteinen en loopende Waters, alook Win-dammen. De Dip en sorterende Kralen zijn allen van de beste soort, en bij de Dipkraal is een Stoompomp van twee Paarden kracht. De Tuin is prachtig en bevat 300 geënte Vruchtboomen. In de nabijheid van de Woning is een Draad Kamp, omtrent 2,000 treden in omgang. Een grooter KAMP, zoo als aangetoond in het Plan, bevat 3,000 Morgen Grond, en is omringd met Nieshou Palen en Draad, de Palen 12 treden van elkander, met 8 ingevlochten Staal Draden.

Een ieder dien Victoria West bekend is, weet ook de bijzondere geschiktheid van de Vlei nabij De Request als een Vogelstruiskamp en ook voor het bewaren van Grootvee, enz. Op de Request is ook een stevig gebouwd Woonhuis, Tuin, Stallen, Buitenkamers, en vier Morgen ingesloten Land onder besproeijing; 4 standhoudende Fonteinen, en 4 sterkgebouwde Dammen die altijd volop Water verschaffen.

Met bovenstaand Vast Eigendom zal ingesloten worden in den 1sten Prijs:—

8,000 AUSTRALISCHE MERINO SCHAPEN, waaronder zijn:—11 Ingevoerde, met 8 hunner aanteelt, Rammen en Ooijen.
980 Opregtgeteelde Australische Merino Ooijen
2,300 Australische Kolonial geteelde Ooijen.
50 Opregte Australische Merino Rammen.
3,000 Australische Jonge Ooijen en Lammers.
1,700 Australische Hamels.

Het is zeer welbekend dat de heer EBDEN nooit tijd of geld gespaard heeft om zijn vee in de beste conditie te hebben. Daar wordt zoo veel aanzoek bij hem gedaan voor Jonge Rammen dat bij niet alle applicanten kan voldoen.

Als proeven van de eerste klas van Schapen en Wol van den heer EBDEN, behoeft hij alleenlijk te melden dat hij te alle tijden de prijzen getrokken heeft voor de beste geteelde Merino Schapen en Wol, in al de Tentoonstellingen gehouden te Kaapstad, Grahamstad, Kimberley, Port Elizabeth, Victoria West en Britstown, gedurende de laatste 3 jaren, en waarvoor hij 13 Gouden en 2 Zilveren Medaljes ontvangen heeft, als ook 5 Prijsbekers met andere prijzen en certifikaten als den erkenden tentoonsteller van het beste ras van Australische Schapen en Wol in Zuid Afrika.

DE TWEEDE PRIJS

Bestaat uit de plaats "STOEIFONTEIN," groot 5,963 Morgen.

Deze Plaats is ook vermaard als een van de beste Veeplaatsen in het Nieuwveld. Hiermede zal ingesloten worden 2,000 MERINO OOIJEN.

De Woonplaats bestaat uit een gerieflijk Woonhuis, Stallen, Kralen, Boomgaard, Tuin en Land voor 5 mudden zaad. Bij den opstal is een sterke en standhoudende Fontein, en er zijn ook twee Vaste Waters in het Buitenveld en 3 welgebouwde Dammen.

DERDE PRIJS.

Een WOONHUIS te Victoria West, onlangs de woning van den heer CARL HANAU.

VIERDE PRIJS: £1000 Sterling.

Verschillende andere Prijzen ter waarde van £4,000.

De geldelijke waarde van al de Prijzen kan vermeld worden als volgt:—

1ste Prijs in Vastgoed en Levende Have		£28,000
2de do. do. do.		7,000
3de do. Woonhuis in Victoria West		2,000
4de do. Kontant Geld		1,000
10 Prijzen van £100 elk		1,000
40 do. van £25 elk		1,000
100 do. van £10 elk		1,000
200 do. van £5 elk		1,000
354		£42,000

De Loterij zal getrokken worden te *Johannesburg*, op den 27sten Julij, 1889, in de "Old Theatre Royal," in tegenwoordigheid van en onder toezigt van de Tickethouders.

De heer EBDEN zal op de Plaats blijven voor een maand nadat de uitslag van de Loterij bekend gemaakt is, om de Plaatsen en Vee af te leveren.

Kennisgeving van den uitslag van de Loterij zal gezonden worden aan diegenen die Prijzen trekken met den eersten post na de Loterij, en zal ook gepubliceerd worden in de couranten.

De winners van de eerste vier Prijzen zullen daarvan geïnformeerd worden per telegraaf.

Geld Prijzen zullen uitbetaald worden aan diegenen die ze trekken aan het Kantoor van den heer Julius Mosenthal, Johannesburg, op en na den 29sten Julij 1889.

Geen commissie zal afgetrokken worden van de Geld Prijzen."

In het verzenden van Geld zendt Banknoten, Drafts, Postkantoor Orders, of Goud. Noten en Goud moeten geregistreerd worden. Alle Cheques moeten geïnitialeerd worden en het volle bedrag betaalbaar zijn.

Gezegelde geadresseerde enveloppes voor antwoord moeten ingesloten worden.

Lootjes zullen toegekend worden volgens de aanzoeken.

Indien de aanzoeken meer dan 42,000 Lootjes bedragen, zal het overschot terug gegeven worden, min de gewone omruil

Indien het volle getal Lootjes voor ingeteekend worden voor den 27sten Julij 1889, dan zal de Loterij plaats vinden op een vroegeren datum, die behoorlijk geadverteerd zal worden.

De Schapen werden geschoren in September 1888, en de gelukkige trekkers van de eerste en tweede Prijzen zullen het voordeel van het scheersel wol hebben.

De Kaarten en Transport, met Volmagt om te transfereeren, zullen gedeponeerd worden bij de heeren VAN ZYL, BUISSINE en LEONARD, te Kaapstad. Onderwijl, indien vereischt, kunnen zij geïnspecteerd worden aan hun Kantoor te Johannesburg.

Condities en Voorwaarden zijn gemeld op de Loterij Tickets, te worden uitgegeven aan intekenaren, en zullen uitgegeven worden door het Hoofdkantoor te Johannesburg. Aanzoeken voor Lootjes zullen ook ontvangen worden door Dorps Agenten in de Kaapkolonie. Agenten:—De heeren Julius Mosenthal, Johannesburg; Graham Cloete, Kaapstad; F. Paxton, Kimberley; J. B. Auret, Jr., Victoria West; J. R. Wills, Richmond; E. Rice, Beaufort West; J. Lindenberg, Fraserburg; M. Bauman, Ceres; Procureur van Rijneveld, Graaff-Reinet; A. J. Stigling, Hopefield, Malmesbury; A. Innes, Murraysburg.

Slechts Officieele Lijsten zullen erkend worden in de uitbetaling van Prijzen.

A. EBDEN, Jr.

WAARSCHUWING.

NIETS is meer schadelijk en gevaarlijk voor het hoofd dan SLECHTE SNUIF, waneer dus uwe gezondheid op prijs stelt, zorgt dan dat ge de OTTO LANDSBERG & Co.'s Snuif krijg die uwe

VADERS EN VOORVADERS

gebruikt en steeds bevonden hebben

GEZOND EN VERKWIKKEND TE ZIJN.

Wij Fabriceren TWAALF verschillende soorten SNUIF en elke soort ROOK TABAK tegen lage Prijzen.

Te verkrijgen bij alle Kooplieden en Winkeliers in Zuid Afrika.

Stoomfabriek, Kaapstad.

EEN REPUTATIE VAN 50 JAREN.

Let toe dat elke bottel ons zegel draagt en geregistreerde opschrift

Kaap-Koloniale Tak

VAN DE

Maatschappij tot bevordering der Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuid Afrika.

9 St. Georgestraat, Kaapstad.

INVOER. UITVOER

AAN ROOKERS.

OPREGTE Transvaal en Koloniale Tabak van de BESTE KWALITEIT.

Verkrijgbaar bij

C. DE JONGH,
Tabakshandelaar,
5 St. Georgestraat.

ROG. ROG. ROG.

BOVENGEMELDE is te bekomen bij de Ondergeteekenden, aan hune Pakhuizen, 34 Breestraat, tegen

13s. per 3 Bushels met Zak of 14s. per 200 lb. met Zak

En andere Graansoorten, zooals Koren, Vroege en Late Garst, Nepaul Koren en Haver tegen de laagste Marktprijzen.

Ook hebben zij een grooten Voorraad en landen nog dagelijks

GUANO,

in verschillende qualiteiten, die zij ten hoogste aan hunne Boerenvrienden en anderen aanbevelen kunnen

KOM EN ZIE!

GEBROEDERS STEPHAN

ZUID-AFRIKAANSCHE

Koninklijke Maildienst.

De "Castle Mail Packets" Maatschappij

DE Stoombooten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar Londen om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., via Lissabon, Madeira en Plymouth, te Sint Helena en Ascension aanleggende op over paalde tusschentijden.

31 Julij.—GRANTULLY CASTLE, Kapt. YOUNG, via Madeira.
14 Augustus.—DRUMMOND CASTLE, Kapt. WINCHESKER, via Madeira en Lissabon.
28 Augustus.—NORHAM CASTLE, Kapt ROBINSON, via St. Helena, Ascension en Madeira.
11 September.—GARTH CASTLE, Kapt. JEFFRIES, via Madeira en Lissabon.
25 September.—ROSLIN CASTLE, Kapt. WEBSTER, via Madeira.

Voor vracht of passage vervoege men zich bij de Agentuur van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ (Beperkt).

Geneesmiddel voor Aamborstigheid.

GRIMAULTS Indische Cigaretten,

AAMBORSTIGE Menschen, welke lijden aan Gedruktheid in het ademhalen, en stikkende aandoeningen, HEESCHHEID en VERLIES van de STEM, ZENUWACHTIGE HOESTEN, ONTSTEKING, VERKOUDHEID met SCHORHEID, SLAPELOOSHEID, ZINKINGACHTIGE AANDOENINGEN, en MOEIJELIJKHEID UITSPUWING, worden dadelijk verligt door deze CIGARETTEN.

GRIMAULT & Co., PARIJS.

Verkocht bij alle Apothekers.

GRIMAULTS MATICO.

Capsulen en Inspuitingen.

VERMAARDE Dokters schrijven Grimault's Matico als het invloedrijkste en onschadelijkste middel voor, in de behandeling van Scherpe en Chronische ETTERVLOEIJING en GONORTHECA. MATICO INSPUITING wordt gebruikt in pas geleden en MATICO CAPSULEN in meer Chronische Zaken.

GRIMAULT & Co., PARIJS,

Verkocht bij alle Apothekere.

GRIMAULT'S STROOP

VAN

HIJPOPHOSPHITE VAN KALLI VOOR ZIEKTEN VAN DE BORST.

AANBEVOLEN voor de laatste 25 jaren met het grootste welslagen in *Tering*; hoppige *Hoesten*, *Verkoudheden* en Zinkings, het verminderd de Hoest, om Bloed te Spuwen en Zweten, het verbetert de eetlust en de Gezondheid wordt spoedig herkregen.

Verkocht bij alle Apothekers.

Uitstaande Belasting.

Laatste Waarschuwing.

DE Stadsraad van de Kaapstad, bevindende, dat een groot bedrag van Belastingen van Eigenaars en Huurders van Huizen en welke verschuldigd en betaalbaar waren op 15 Maart laatstl., nog uitstaande is, geeft nu hiermede kennis dat al zulke belastingen op aanvraag aan den Kollekteur moeten betaald worden, zullende tegen niet betalende geregtelijke stappen genomen worden.

Op last van den Stadsraad,

JNO. A. ROOS, Stadsklerk.

Stadhuis, 13 Julij 1889.

Stellenbosch Distrikt Bank (Beperkt).

KENNISGEVING.

AANDEELHOUDERS in bovengenoemde Bank worden verzocht hunne eerste Storting, vervallen 30 Junij 1889, vóór 31 Julij a.s. te betalen.

Op last der Direktie,
R. C. VAN RENEN,
Bestuurder.

J. S. HOOGENDOORN.

AANSPREKER, ENZ.

BEGRAFENISSEN aangenomen, Doodkisten, Lijkkoet en Rouwkoetsen geleverd, in den kortst mogelijken tijd en tegen een billijksten prijs.

Roozstraat. Kaapstad.

GETIJTAFEL VOOR TAFELBAAI.

JULIJ 1889.

MAANSVERANDERINGEN.

Eerste Kw., 6 Julij, 7.13 v.m. | Laatste Kw., 19 Julij, 8 59 n.m.
Volle Maan, 12 Julij, 10.16 n.m. | Nieuwe Mn., 28 Julij, 1.40 v.m.

DATUM.	HOOG WATER. V.M.	HOOG WATER. N.M.	LAAG WATER. V.M.	LAAG WATER. N.M.
	u m	u m	u m	u m
1 Maandag ...	4 4	4 21	10 13	10 30
2 Dingsdag ...	4 39	4 57	10 48	11 6
3 Woensdag	5 15	5 36	11 26	11 46
4 Donderdag	5 56	6 19	— —	0 8
5 Vrijdag ...	6 47	7 16	0 33	1 2
6 Zaturdag ...	7 50	8 29	1 33	2 10
7 Zondag ...	9 10	9 53	2 50	3 32
8 Maandag ..	10 33	11 10	4 13	4 52
9 Dingsdag ..	11 44	— —	5 27	5 59
10 Woensdag	0 13	0 41	6 27	6 54
11 Donderdag	1 6	1 31	7 19	7 43
12 Vrijdag ...	1 54	2 18	8 6	8 3
13 Zaturdag ..	2 41	3 3	8 52	9 14
14 Zondag ..	3 25	3 46	9 36	9 56
15 Maandag ..	4 6	4 27	10 17	10 37
16 Dingsdag ...	4 47	5 6	10 57	11 17
17 Woensdag	5 27	5 49	11 38	— —
18 Donderdag	6 12	6 37	0 1	0 25
19 Vrijdag	7 4	7 36	1 51	1 20
20 Zaturdag ...	8 11	8 47	1 54	2 30
21 Zondag ..	9 27	10 3	3 7	3 45
22 Maandag ..	10 37	11 8	4 20	4 58
23 Dingsdag ..	11 38	— —	5 23	5 50
24 Woensdag	0 2	0 25	6 14	6 36
25 Donderdag	0 47	1 6	6 57	7 16
26 Vrijdag	1 26	1 45	7 36	7 54
27 Zaturdag ..	2 3	2 20	8 12	8 29
28 Zondag ...	2 37	2 55	8 45	9 [illegible]
29 Maandag ..	3 11	3 28	9 20	9 36
30 Dingsdag	3 44	4 1	9 53	10 9
31 Woensdag	4 17	4 35	10 26	10 44

Om hoogtij of laagtij op de onderstaande plaatsen te bekomen, trekt men af, of voegt men bij den tijd wanneer het hoogtij of laagtij in Tafelbaai is, de onderstaande respectieve getallen uren en minuten.

		u. m.
Natal	voeg bij ...	1 50
Algoabaai	„ ...	1 20
Kowie	„ ...	1 10
Oost Londen	„ ...	1 5
Delagoabaai	„ ...	0 57
St Luciabaai	„ ...	0 55
Mosselbaai	„ ...	0 50
Knysna	„ ...	0 18
Kaap Agulhas	„ ...	0 10
Simonsbaai	„ ...	0 4
Houtbaai	trek af ...	0 20
Walvischbaai	„ ...	0 17
Saldanhabaai	„ ...	0 10
StHelenabaai	„ ...	0 10
Hondeklip B	„ ...	0 10
Port Nolloth	„ ...	0 5

Hof van Insolventie.

NIEUWE INSOLVENTIES.

Julij 16.—Johan Nicholaas Raubenheimer, sen., van Fort Beaufort, schulden, £149 8s.; baten, £49 16s.; tekort, £99 12s.

SCHEDULEN INGELEVERD.

Julij 16.—Henry Hyams, van Kimberley, Griqualand West, snijder en handelaar.

VROEGEMARKT.

Van 17 Julij.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Aardappelen, per mud ...	0	18	3	—	0	19	4
Beet, per bos ...	0	0	1	—	0	0	1
Boter, per lb. ...	0	1	6	—	0	1	6
Eijeren, per 100 ...	0	11	6	—	0	11	6
Guavas, per 100 ...	0	1	6	—	0	1	6
Ged. Perziken, per lb ...	0	0	1½	—	0	0	1½
Havergerven, per 100 lb.	0	7	1	—	0	7	1
Hoenders ...	0	1	3	—	0	1	3
Kool, per stuk ...	0	0	1½	—	0	0	1½
Klappers, per Stuk ...	0	0	2	—	0	0	2
Limoenen, per 100 ...	0	4	6	—	0	4	6
Patatas, per mud ...	0	7	2	—	0	7	2
Risjes, per lot ...	0	2	4	—	0	2	4
Uijen, per mud ...	0	7	4	—	0	10	7

1 Wagen en 14 Karren.

NIEUWE MARKT.

Van 16 tot 17 Julij.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Aardappelen, per mud	0	15	0	—	0	18	9
Boter, per lb. ...	0	1	6	—	0	1	10½
Bloemkool, per stuk ...	0	0	0½	—	0	0	2½
Boonen, per mud ...	1	0	0	—	1	10	0
Citroenen, per stuk ...	0	0	3	—	0	0	3
Eijeren, per 100 ...	0	9	2	—	0	12	9
Eenden, per stuk ...	0	2	2	—	0	2	8
Guavas, per 100 ..	0	0	8	—	0	2	10
Ganzen, per stuk ...	0	2	4	—	0	3	1
Hoenders, per stuk ...	0	1	11	—	0	2	2
Kool, per stuk ...	0	0	0½	—	0	0	3½
Kalkoenen, per stuk ...	0	3	4	—	0	6	4
Kweeperen, per 100 ...	0	1	9	—	0	3	4
Klappers, per stuk ...	0	0	1½	—	0	0	2
Limoenen, per 100 ...	0	2	2	—	0	8	9
Nartjes, per 100 ...	0	2	6	—	0	6	4
Paauw, per stuk ...	0	15	3	—	0	15	3
Pompoenen, per stuk ...	0	0	2½	—	0	0	3½
Pisangs, per bos ...	0	5	0	—	0	5	6
Patatas, per mud ...	0	5	2	—	0	8	6
Speenvarkens, per stuk ...	0	3	1	—	0	3	8
Uijen, per mud ...	0	7	0	—	0	10	6

VERKOOPINGEN.

JULIJ.

19.—Klapmuts Statie, Ossen, van C. N. Swart,—De Villiers, Faure & Co., Afslagers.

19.—Klapmuts Statie, Schapen,—J. S. Marais & Co., Afslagers.

19.—Klapmuts Statie, Bokken,—De Villiers, Faure & Co., Afslagers.

19.—Maandag, Zoutrivier, distrikt Caledon, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, Graan, Huisraad, enz., in den insolventen boedel van D. C. Human,—H. J. Dempers, Afslager.

24.—Clanwilliam, Vastgoed, in den insolventen boedel van D. B. Truter,—E. Rood Afslager.

25.—Stellenbosch, Vaste en Losse Goederen, in den boedel van wijlen mej. J. E. du Toit,—J. G. Mader, Afslager.

27.—Victoria West, Vastgoed, in den insolventen boedel van A. N. van Wijk,—J. B. Auret & Zonen, Afslagers.

27.—Worcester, Paarden, van S. D. de Kock,—Lindenberg & Co., Afslagers.

30.—Vissershok, Koebergen, Kaapsche Afdeeling, Vastgoed, in den boedel van wijlen den heer M. P. Loubser,—G. H. Moller, Afslager.

"ROUGH ON ITCH" geneest uitslag, schurft, puisten, salt rheum, bevroren voeten winterhanden jeuking, ivy gift.

VOOR EN SEDERT

De dagen van Samson is een weelderigen haargroei het sijmbool van de kracht des mans en de schoonheid der vrouw geweest. Als een middel om dit persoonlijk sieraad te bewaren — een plicht die iedereen als van het grootste gewicht zou beschouwen — staat Ayer's Haar-Versterker ongeëvenaard. Indien, bij ongeluk, uw haar verwaarloosd is en glans en kleur verloren heeft, of de tijd het met grijs heeft gesprenkeld, dan geeft het gebruik van Ayer's Haar-Versterker het jeugdig voorkomen en de levenskracht daaraan terug. Deze bewonderenswaardige preparatie geneest

Roos

in den grond, heelt alle schedelziekten, versterkt zwakke haren, bevordert een

Weelderigen Groei

en gaat kaalheid tegen. Zij is bovendien een uitmuntende pomade voor het haar, dat zij buigzaam, zacht en glanzend maakt en als een toiletartikel is er niets wenschelijker en aangenamer.

AYER'S HAAR-VERSTERKER

is keurig geparfumeerd, kleurloos, en laat geen vlek na op de witste zakdoek; de schoonheid die hij bijzet is blijvend, en hij is gevolgelijk de beste en zuinigste haarolie in de wereld.

GEPREPAREERD DOOR

Dr. J. C. AYER & CO., Lowell, Mass., U.S.A.

Verkrijgbaar bij Drogisten en Medicijnhandelaars.

De Zuid-Afrikaan.

DONDERDAG, 18 JULIJ 1889.

DE SPOORWEGVERLENGING VAN KIMBERLEY NOORDWAARTS.

HET debat over het amendement Fuller op de Spoorwegwet der Regering, waarvan de ware beteekenis was dat de Regering zou gedwongen worden de Spoorwegverlenging van Kimberley Noordwaarts onverwijld ter hand te nemen, was in zoo ver het belangrijkste der zitting, als het meer dan eenig ander de groote politieke vraagstukken van den dag raakte. Wij zullen het in dit ons artikel niet volgen, maar slechts een enkel punt van groot gewigt in het licht stellen, ten einde een misverstand uit den weg te ruimen dat deels uit wanbegrip, deels met kwaadwillige bedoelingen door sprekers in de Wetgevende Vergadering en door schrijvers in dagbladen wordt aangekweekt.

Wat is — handelskwesties daargelaten, die in het debat wel een rol maar toch niet de eerste rol vervulden, — het groote onderscheid tusschen de woordvoerders der Oppositie en die der ministeriëele meerderheid? De Oppositie wil Noordwaarts aan de hand van Engeland, ten einde, zoo als zij beweert, de Kaapkolonie in haar regt te handhaven om Hoofdstaat van Zuid Afrika te zijn. De Regering en hare voorstanders schromen dit te doen, zoolang men geen zekerheid heeft dat de Koloniale belangen naar eisch zullen behartigd worden. De Oppositie wijst op de vrijzinnigheid der Rijksregering in al wat zij doet tegenover de Koloniën, en op de zekerheid dat al wat het Rijk Noordwaarts aanwint, ten slotte aan de Kolonie zal ten deel vallen. De Regeringspartij vraagt of, door vertegenwoordigers der Rijksregering, niet al het beste land in Bechuanaland aan Naturellen gegeven is, of er niet spraak is van concessies die, al wat er verder nog te vinden is wegschenken, en of niet Naturellenhoofden die de Kolonisten beslist vijandig zijn, zoo als Khama, van Rijkswege beschermd en versterkt worden. In zoo ver neemt elk der beide partijen een eigen standpunt in, vanwaar zij elkander zonder misverstand kunnen weêrspreken. Waar het misverstand zich toont is vooreerst in hetgeen de *Cape Times* over den toeleg zegt van de partij die volgens hem de Ministers aan den leiband hebben: een toeleg dien hij "de ontwikkeling van een eerlijke politieke eerzucht" noemt. "Hun doel," zegt hij, "is om den weg voor de Rijksregering te sluiten, en daardoor de herschepping van deze Kolonie van een deel van het Britsche Rijk tot een ondergeschikt lid van een Z. A. Republikeinsch Statenverbond te bewerken." Hij noemt dien toeleg vijandig tegen Groot Brittanje, noodlottig voor onze beste tradities, en ten stelligste déloyaal, en—wat het tweede misverstand is—hij stelt de Regering voor als in dien toeleg berustende. "Dit is het," roept hij uit, "waar Sir Gordon Sprigg, de kreatuur van Sir Bartle Frere, in zijn gang nederwaarts toe gekomen is!"

Nu kennen wij die tegen de Afrikaners gerigte beschuldiging, dat zij het toeleggen op afscheiding van het Britsche Rijk en de oprigting van een Statenverbond of Bondsstaat onder republikeinschen regeringsvorm. Een paar dagen geleden zagen wij hetzelfde door de *Eastern Province Herald* in een artikel over ons blad verkondigen, waarin het heette dat wij wisten waar wij heen wilden, nl. naar het zoo even genoemde doel, maar dat slechts een ellendig klein klompje met ons zamenging. Volmondig erkennen wij dat als wij naar losmaking der Kolonie van het Britsche Rijk en oprigting der Republiek streefden, wij welligt in den zin van een deel der bevolking maar stellig niet in dien van het gros van het Afrikaner publiek in de Kaapkolonie zouden schrijven. Dat nu de *E. P. Herald* en de *Cape Times* zich vergissen, zoo wel als de heer Laing, die Maandag avond, door zijn betoog dat de steun van het Britsche Rijk voor Zuid Afrika noodig was, toonde dat hij over den toeleg der Afrikaner partij even zoo denkt als onze Engelsche tijdgenoot hier ter stede, dat weten onze lezers, en dat willen wij daarom niet op nieuw in het licht stellen omdat dit, als men te doen heeft met hen die niet *willen* zien, geheel nutteloos is. Maar wat wij wel zullen aantoonen is dat onze Eerste Minister, al heeft hij in zijn ministeriëele loopbaan heel wat zaken anders en beter leeren inzien dan vroeger, nog geheel naar zijn oude beginselen handelt, en dat zijn politiek niet op vernietiging maar op versterking der Britsche magt in Zuid Afrika gerigt is. De *Cape Times* moge hem "Sir Bartle Frere's kreatuur" noemen, het is wel bekend dat hij Z. Excellentie een grooten dienst bewees toen hij, na het ontslag van het Ministerie Molteno, de vorming van een nieuw Ministerie aanvaardde, en dat hij, zoolang hij aan het bestuur was, niet slechts in de Kolonie als hoofd van een in der daad verantwoordelijk Ministerie werkzaam was, maar ook door Harer Majesteit's vertegenwoordiger steeds werd geraadpleegd over zaken die tot den werkkring van den Hoogen Commissaris behoorden. Dat hij daarbij fouten heeft begaan, wie zal dit ontkennen? Of die fouten ten deele het gevolg waren van invloed door Sir Bartle Frere op hem geoefend, dat is een vraag die wij niet kunnen beantwoorden, schoon wij redenen hebben om te gelooven dat die invloed niet zoo heel sterk was. Doch reeds toen vatte hij zijn positie op als was hij evenzeer de verantwoordelijke raadsman Harer Majesteit in de Kaapkolonie en zelfs in Zuid Afrikaansche zaken, als Lord Beaconsfield of de heer Gladstone in Engeland; en om het even of men die opvatting juist acht, stellig is zij in een Kolonie onder Verantwoordelijk Bestuur zeer natuurlijk, en belet zij geen harmonische zamenwerking met een welgezinde Rijksregering.

Toen later het Ministerie Sprigg voor het Ministerie Scanlen plaats moest maken, achtte de Oppositie het raadzaam om aan Sir Thomas Upington hare leiding op te dragen, en in 1884 was deze het die geroepen werd een nieuw Ministerie te vormen, waar zijn vroegere chef slechts de tweede positie in bekleedde. En hoe handelde nu dit nieuwe Ministerie wat algemeen Z. Afrikaansche politiek betrof? In een zin die toonde dat het de magt des Britschen Rijks en tevens de positie der Kolonie als Hoofdstaat van Z. Afrika wilde handhaven. Het bood, met toestemming van het Parlement, aan de Rijksregering aanhechting van het Noordwesten aan de Kolonie aan, en het is niet aan het Ministerie Upington te wijten dat de Duitschers aldaar vasten voet hebben gekregen. Het bereidde insgelijks maatregelen tot inlijving van Bechuanaland voor, die tot een in allen deele bevredigende schikking zouden geleid hebben, had Sir H. Robinson het toen ten tijde niet versmaad om met zijn Ministers zamen te werken. Het gevolg was dat de onlusten die in het land heerschten, en waar de Kaapsche Regering zeer ligt een eind aan had kunnen maken, erger werden, en dat het Ministerie, belet om zelf het regte te doen en geërgerd over de werkeloosheid der Rijksregering, zich hierover in een scherpe en later herhaaldelijk valsch verklaarde nota uitliet. Wat de Ministers wilden was dat de Rijksregering de Conventie van Londen tegenover de Z. A. Republiek zou handhaven, en dit geschiedde ook toen, na Montsioa's nederlaag, de Transvaalsche vlag in Land Gosen geheschen werd. Een enkel woord der Rijksregering was toen voldoende om de inlijving van Land Gosen bij de Z. A. Republiek ongedaan te maken, en hadden, toen later de Ministers Upington en Sprigg de zaken van Bechuanaland zoo geschikt hadden dat het Britsche oppergezag er voor goed werd gevestigd, de Rijksregering en haar Z. Afrikaansche officiëele en niet officiëele raadgevers zich hiermeê vereenigd, dan zou men hier den regten toestand hebben bekomen. Maar neen! Sir Charles Warren moest met zijn leger Noordwaarts trekken, en zoo het hem door de behoedzaamheid van President Kruger mislukte om een oorlog met de Z. A. Republiek in het leven te roepen, en door de tusschenkomst van den Hoogen Commissaris om de Stellalanders in hun eigendomsregten te verkorten, dan heeft hij toch stellig groot kwaad gesticht door overal, onder de Naturellen het gevoel te wekken dat zij in het Rijksgezag een stem tegen de Kolonisten van Z. Afrika kunnen vinden. De Kaapsche Regering intusschen, al heeft zij later in de zaken van het Noorden niet altijd het regte gedaan,—want de min gunstige verstandhouding tusschen haar en die der Z. A. Republiek is niet geheel en al aan deze toe te schrijven,—is hare politiek van 1884, de politiek van versterking van het Rijksgezag door uitbreiding van het gezag der Kaapkolonie, blijven volgen; en was de Rijksregering niet verleden jaar door een hoop schreeuwers belet om haar plan tot overdragt van Britsch Bechuanaland aan de Kolonie te volvoeren, dan zou men hier thans de Kaapkolonie op eigen gelegenheid maar tevens in verbond met de Z. A. Republiek, delvers zoowel als boeren, naar de rijke Goudlanden van het Noorden zien voortspoeden.

Men bedreigt de Kolonie thans met verlies van dit alles, zoo zij niet gemeene zaak maakt met de eerste de beste Britsche Maatschappij die zich in de Goudlanden wil vestigen, en men wijst er op dat zulk een Maatschappij, als zij het land niet van den kant der Kaapkolonie kan naderen, den weg over Delagoa Baai of langs de Zambeci zal nemen. Wij twijfelen hieraan, want voor uitbreiding van Britsch gezag vormt wel de Kaapkolonie maar geen Portugeesch of Transvaalsch gebied een behoorlijke basis van operatie. De ware politiek voor de Kolonie is zich niet bang te laten maken, en het nog steeds in het licht te stellen dat zij, als Britsch Bechuanaland haar wordt toegewezen, voor de handhaving van het Rijksgezag in Z. Afrika zal zorgen, zonder eenige andere hulp dan die welke in 1884, lang vóórdat Sir Charles Warren hier was, President Kruger en diens Volksraad tot bezinning heeft gebragt. Wat kan, wij zeggen niet voor speculanten die met barbaarsche opperhoofden knoeijen, maar voor het Britsche politiek beter uitkomsten geven? Zit niet reeds de Z. A. Republiek vol Britten, die in weerwil van veel wat hen ergert, toch erkennen dat de delversbelangen er beter behartigd worden dan in eenige Britsche Kroonkolonie het geval kan zijn? Heeft de Brit minder kans op slagen als hij, onder zijn eigen vlag maar onder de leiding der Kaapkolonie en in overleg met haar natuurlijke bondgenooten Noordwaarts schrijdt, dan als hij in strijd met belang en zin der Kolonisten zijn doel zoekt te bereiken? Juist als het zoo ver komt zal men die eendragtige zamenwerking tusschen Engelschen en Afrikaners zien die door zoo velen beoogd wordt, en daartoe is het noodig dat de Kaapsche Regering niet vergeet dat het haar regt en pligt is om bij de uitbreiding van het Britsch gezag in het Noorden de hoofdrol te vervullen.

'T EEN EN ANDER.

TEN gevolge van Sir Gordon Sprigg's verklaring dat Sir Sidney Shippard zich tegen de Spoorweg-concessie in Bechuanaland had verklaard, heeft een deputatie van Vrijburgers zich bij dezen vervoegd, en van hem vernomen dat hij niet tegen een Spoorweg-concessie in het land was, en van vier voorwaarden, door hen gesteld die om de concessie aanvroegen, drie had goedgekeurd, terwijl hij voor de vierde een aannemelijk alternatief in de plaats had gesteld. In een artikel hierover zegt onze tijdgenoot dat de Kolonie, in den tegenwoordigen staat der openbare meening in Engeland, niet wachten kan tot de aanhechting van Bechuanaland, maar zich of met de Rijksregering of met een Maatschappij over den Spoorwegbouw op voorwaarden moet verstaan die de Kolonie niet benadeelen. Zoo als wij echter de zaak opvatten, moeten wij erkennen elke schikking onaannemelijk te achten waarbij Britsch Bechuanaland onder een afzonderlijk bestuur blijft.

———

De *Cape Times* neemt ons artikel van Dingsdag ll. over "Engelsch en Afrikaansch" over, en geeft er in zijn inleidings-artikel een beoordeeling van waar wij niet over kunnen klagen. Slechts op twee punten moeten wij aanmerking maken. Wij hebben gezegd dat in het Parlement het geroep om Verantwoordelijk Bestuur van geen Afrikaner partij is uitgegaan, maar wij zijn niet van gevoelen dat het toestaan er van voor de Afrikaners een twijfelachtig voordeel was, zoo als de *Cape Times* ons laat te kennen geven, en wij gelooven dat de Afrikaner partij, anders dan onze tijdgenoot beweert, wel degelijk de magt die zij er door erlangd heeft op de regte manier gebruikt, al komt hare handelwijs niet overeen met hetgeen hier dikwijls als het regte wordt aangeprezen. Ten tweede zien wij dat de *Cape Times* al het gepraat over een Vereenigd Z. Afrika malligheid acht in andere dan Afrikaner monden, want, zegt hij, de politiek der Afrikaners is met die der Engelschen onvereenigbaar. "Zijn," vraagt hij, "de Engelsche voorstanders van eenheid van plan om zich van hun liberalisme te ontdoen, of verbeelden zij zich dat zij de Afrikaners er toe kunnen bekeeren?" Ons antwoord op die vraag is dat de vrijzinnigheid der Engelsche natie slechts iets tijdelijks is, zoo als al dergelijke strekkingen van den nationalen geest, en dat een Engelschman in Zuid Afrika dikwijls genoeg er toe komt om zich af te vragen of zij in toestanden zoo als men hier heeft goede gevolgen baart. Om niet te spreken van de tegenwoordige houders der ministeriëele zetels, die nu reeds vijf jaren lang door de Afrikaner partij gesteund zijn, zijn wij overtuigd dat ook aanvoerders der Oppositie, zoo als de heeren Merriman en Rhodes, zich zeer goed in de Afrikaner denkbeelden kunnen vinden. Buitendien, waren de Amerikanen der Zuidelijke Staten, waar slechts door een bloedigen oorlog aan een veel ergere ongelijkheid tusschen mensch en mensch dan die men hier wil, de slavernij, een eind is gemaakt, niet van Britschen bloede? Er heerscht hier uet onder de Engelsche Kolonisten een zeer verklaarbare nationale trots, en een even verklaarbare gehechtheid aan het geen men Britsche traditie acht; maar zoo iets slijt, en juist daarom is, in weerwil van de instrooming van Britsche delvers en andere immigranten die het overwigt der Hollandsch-sprekende Afrikaners in ons werelddeel bedreigt, ons geloof aan de mogelijkheid van zamenwerking en vereeniging tusschen de Kolonisten van Z. Afrika volstrekt niet verdwenen.

BASUTOLAND. — De *Gouvernements Gazette* van Dingsdag bevat bepalingen over het vervoer van in de Kolonie ingevoerde goederen door den Vrijstaat naar Basutoland.

DE BENOEMING van den heer Leopold Marquard tot Landmeter Generaal is in de *Gouvernements Gazette* van Dingsdag verschenen, gelijk ook die van den heer Wm. F. Aitchison tot ass. Magistraat van Malmesbury.

RABAT.—De *Cape Argus* raadt om, in plaats van het doorvoertarief in de Spoorweg Conventie vermeld, rabat voor afstand te stellen, waar de Vrijstaat, volgens hem, daarom niet tegen kan hebben omdat hij zelf er ten slotte het meest bij zal winnen.

HUIZEN.—Twee huizen in Pontacstraat zijn Dingsdag voor £50 elk, twee in Peddersenstraat voor £125, en twee in St. Philip's Straat voor £36 elk verkocht. De heeren H. Jones en Co. waren afslagers; de heer Hughes, van Hughes en Co., was kooper.

ROG EN GUANO zijn twee artikelen die steeds in vraag zijn, en daar Gebr. Stephan, Breestraat, te wel bekend zijn om hunne waren aan te bevelen, wenschen wij slechts de aandacht onzer lezers op de aankondiging te vestigen.

TE BEAUFORT WEST heeft een Vereeniging tot Verbetering der Wol, met den Afrikaner Bond in verband staande, een besluit genomen tot het aanvragen van tenders voor het vervoer der door de Vereeniging gewonnen wol naar Engeland.

GRESHAM LEVENSVERZEKERINGMAATSCHAPPIJ.—Wij wenschen de aandacht van onze lezers te vestigen op eene advertentie van de Gresham Levensverzekeringmaatschappij, die wel waard is gelezen te worden. Ruimte ontbreekt ons in bijzonderheden te treden, doch hopen later in de gelegenheid te wezen verder de aandacht op deze maatschappij te vestigen.

TE UMTATA is onlangs een dochter van het Baca opperhoofd Makaula in een wagen, omringd door een aantal Kaffermeisjes, doorgekomen om te trouwen met Dalindyebo, groot opperhoofd der Tembu's. Makaula is een trouw vriend der Regering, en zijn anstaande schoonzoon staat, gelooven wij, bij het Departement van Naturellenzaken ook goed aangeschreven. Wij wenschen bruid en bruidegom alle heil.

EEN SLAMSCHE DOCTOR.—Een onzer Mahomedaansche mede-ingezetenen, de heer Dollie die zich bekend heeft gemaakt als een der voornaamste medewerkers tot het tot stand brengen der Moskee in Langestraat,—en die Moskee is de vrijzinnigste der orthodoxe sekten baas,—is gisteren met de mailstoomboot naar Engeland vertrokken, ten einde zijn neef Abdol Rachman, die zijn opleiding aan het Z. A. Athenaeum ontvangen heeft, naar Edinburg te brengen en hem daar voor doctor te laten studeren.

DELAGOA BAAI.—Een particulier berigt uit Delagoa Baai, hier ter stede ontvangen, meldt dat het een fraai gezigt was om de twee Britsche kanonneerbooten aldaar te zien binnenstoomen, onmiddellijk gevolgd door een Portugeesch oorlogschip. Het berigt voegt er bij dat men aan boord der kanonneerbooten, toen men de noodige inlichtingen over het gebeurde bekomen had, over het gedrag van den heer Knee, waar de togt het gevolg van was, zich ten seerste verstoord toonde.

DE "HIGHLAND REEF" GOUDMAATSCHAPPIJ heeft Maandag een buitengewone algemeene vergadering gehouden waar het bleek dat de werken gestaakt zijn omdat zij geen goud van belang leverden en omdat proeven met kwarts genomen slecht waren uitgevallen; maar toch heeft men tot verdaging besloten tot 30 September, ten einde Europesche aandeelhouders in staat te stellen zich over de vraag uit te laten of de Maatschappij al dan niet zal ontbonden worden.

ALGEMEENE VOLDOENING geeft het Rutter's Zadel met gomelastieken veer zetel, toegerust met een patente stijgbeugelstaaf.—*Zie Advertentie.*

VOOR HET RIJDEN in den Wijnberg trein zonder eerst betaald te hebben, moest *Samuel Morris* £1 opdokken, of veertien dagen gaan brommen.

ALWEER EEN SOLDAAT.—Toen Makwade van het Tentoonstellingsgebouw kwam en in een armstoel een dutje deed, nadat hij Professor Anderson's voorstelling gezien had, werd hij gewaar dat een soldaat, met name *James McCarthy*, hem zijn horologe, ketting en beurs ontstolen had. Nadat een paar getuigen gehoord waren, besloot de Magistraat de zaak tot heden (Donderdag) uit te stellen, om verder getuigenis in te winnen.

GAAT GIJ naar de Goudvelden? Neemt een grooten voorraad van Orsmond's Groot Afrikaansch Geneesmiddel. Gij zult het onwaardeerbaar bevinden, als ter voorkoming en genezing van Kamp en andere Besmettelijke Koortsen en ongemakken, zoo als Verhit Bloed, Onlesschbare Dorst, Vermoeidheid, en Zenuwachtige Uitputting. Het werkt als tooverij op kwalen in ons tropiesch klimaat. De natuur heeft voorzien in Afrikaansche Wortels, voor de genezing van de Groote Afrikaansche ziekten.—*Adv.*

DE MONTAGU SPOORWEG.—Een stukje van een correspondent in ons blad, over den Spoorweg Ashton-Montagu, heeft te Montagu verstoordheid verwekt, wat ook niet onnatuurlijk was, maar een beantwoording er van, die trouwens over de zaak geen meer licht verspreidde, is in ons nommer van Zaturdag ll. wegens plaatsgebrek niet opgenomen. Daar nu de verlenging te Montagu Vrijdag avond verongelukt was, zagen wij geen reden om het antwoord in ons nommer van Dingsdag op te nemen; maar de schrijver kan zich verzekerd houden dat dit volstrekt niet ligt aan eenig vooroordeel van onzen kant tegen de verlenging naar Montagu, waar reden genoeg voor schijnt te zijn.

TE HANKEY wordt thans druk aan stelen gedaan, deels door menschen, die alles stelen wat zij krijgen kunnen, deels door muisvogels, die de zoetelimoenen van den zendeling Kayser opvreten. Tegen de muisvogels heeft hij, volgens de *Re-echo*, het bestrooijen van zijn vruchten met strychnine aangewend, en op één morgen vond hij 82 dood in zijn tuin. De menschen hebben berigt door een aanplakbiljet over de strychnine bekomen, maar onze tijdgenoot zegt dat menigten in Hankey niet lezen kunnen, en dat als de zendeling 's morgens een kwâjongen in plaats van een muisvogel onder zijn boomen dood vindt, hij onaangenaamheid met het Geregt zal krijgen.

MAATSCHAPPIJEN.—De Beer's Maatschappij heeft, op een vergadering gepresideerd door den heer Barnato, M.L.A., een uitdeeling van 10 p. c. en geschenken aan het Hospitaal en de beambten verordend, en de Voorzitter gaf daarbij een uitvoerige toelichting van den vooruitgang der Maatschappij, waarvan in de *Cape Argus* van gisteren het eerste gedeelte wordt gevonden. Te Worcester heeft de Exploratie- en Goudmaatschappij Maandag een halfjaarlijksche vergadering gehouden, waarvan men een rapport vindt in de *Cape Times*. Het rapport was zeer gunstig, en vragen aan den Voorzitter, den heer J. D. Hugo, door belanghebbenden gesteld, werden naar hun zin beantwoord. Voor het half jaar had een uitdeeling van 15 p. c. plaats, met het vooruitzigt om als nieuwe machinerie aan het werk is nog veel meer te maken.

Z. A. REPUBLIEK.—De *Volksstem* wijst in een inleidings-artikel op de noodzakelijkheid van zuinigheid en van het opsparen van geld voor de magere jaren, en blijkt het onder anderen af te keuren dat het traktement van den President tot £8,000 verhoogd is. Tot die klagt is ook in zoo ver reden als de traktementen der Regters slechts tot £1,750 voor den Hoofdregter, £1,250 voor de andere Regters verhoogd zijn. Een goede zaak dunkt ons de aanstelling van vier Wijk-inspecteurs. Het blijkt dat de beschuldigingen tegen het beheer van Pretoria door Landdrost Smit van ernstigen aard zijn, nl. dat lieden kontrakten voor £100 krijgen en dan het werk aan een ander voor £55 overdoen; maar de Landdrost ontkent de waarheid, en het Raadslid die de zaak ter sprake had gebragt, gaf wel bijzonderheden, maar kon den naam van zijn berigtgever niet noemen. Het voorstel Coetzee omtrent de zaak der Ned. Transvaalsche Maatschappij is, volgens het verslag in de *Observer*, toen het voor het eerst voor den Raad kwam op een manier behandeld die schijnt te toonen dat men de zaak zooveel mogelijk wil smoren.

OVERLEDEN.—Met smart zal men vernemen het overlijden van Kapt. Blyth, Hoofdmagistraat der Transkei. Hij was terug van een bezoek aan Europa, en sedert een paar weken hier in Kloofstraat gelogeerd, schijnbaar in goede gezondheid, toen hij Maandag avond, van een avondbezoek aan vrienden teruggekomen, zich plotseling onwel gevoelde, en den volgenden morgen overleed hij aan de hartkwaal waar hij reeds vroeger aan geleden had. Kapt. Blyth was een man die het als beambte in de Naturellenlanden ver gebragt had. In Fingoland was hij langen tijd Resident, en veel heeft hij gedaan tot bevordering van welvaart en beschaving onder de Naturellen. In 1876 werd hij als Hoofdmagistraat naar Griqualand Oost gezonden, dat toen door de Kaapsche Regering was overgenomen, maar hij had er een zwaren tijd, door den last dien de Griqua's en Nehemiah Moshesh hem gaven, en in 1878 keerde hij naar zijn oude plek als Hoofdmagistraat der Transkei terug, dat hij later slechts voor een korten tijd verliet om het bestuur over Basutoland te voeren tot de komst van Sir Marshall Clarke. Regering en Kolonie verliezen in hem een man die de Naturellen kende en wiens bestuur over hen algemeene voldoening gaf, en zijn afsterven zal zoowel hier als in de Transkei zeer betreurd worden.

IN MEMORIAM.—De WelEd. heer ERNST G. RETIEF is niet meer. Het heeft den Alwijzen Hemelvader behaagd hem na een kort ziekbed van circa 5 dagen den tijd te doen verwisselen met de eeuwigheid, op een leeftijd van 60 jaren, 10 maanden en 13 dagen. Hij stierf Donderdagnacht om half twaalf ure, aan inflammatie en werd Zaturdag namiddag te 3 ure naar zijn laatste rustplaats gedragen door zijne bedroefde kinderen. Ofschoon dat het bijna onophoudelijk regende was er niettegenstaande een buitengewone groote stoet. Ds. Vandewall, Ds. J. Retief (zoon van den overledene) Eerw. P. Dempers, Eerw. D. de Villiers, J. de Villiers L.W.V. en de plaatselijke onderwijzer G. van Coppenhagen met de Directeuren der school, om de laatste eer aan hun overleden vriend te bewijzen. De afgestorvene had zeer vele vrienden verworven door zijn edel karakter en nuttig leven in de Maatschappij, want vóór eenige jaren nam hij het ambt waar als lid van den Paarlschen Afdeelingsraad, en tot bij zijn dood ageerde hij als een der Directeuren der Paarlsche Brandassurantie en Trustmaatschappij; hij bekleedde den stoel als voorzitter in alle politieke en burgerlijke vergaderingen te Slot van de Paarl, en wist elke bijeenkomst zoo te regelen en te leiden tot satisfactie van elk tegenwoordig, als Secretaris en Thesaurier van de publieke school Slot van de Paarl was hij onmisbaar, want hij was de regte man op de regte plaats. Als oom Ernst, stond hij bekend bij velen, want hij had niet slechts een hart dat warm klopte voor de armen en noodruftigen, maar ook een open milde hand. Als voorbidder en voorganger was hij altoos op zijn plaats in de bedestonden, omdat hij daartoe gedrongen werd als echt christen om zijn God te verheerlijken, voorwaar hij was een goede boom die edele vruchten droeg tot voorbeeld en navolging voor elk geloofsbelijder. Oom Ernst is verhuisd naar een betere wereld en wij zullen hem zijn geluk voor den witten troon des Lams niet benijden waar geen kommer, zorg of dood meer gekend wordt, en zijn stoffelijk overschot toeroepen: Rust in vrede De lijkrede werd door Ds. Vandewall zeer indrukwekkend uitgesproken en door Eerw. P. Dempers gesloten met een krachtig gebed. Wij symphatiseren van harte met de bedroefde weduwe, kinderen en bloedverwanten in hun smartelijk en onherstelbaar verlies.

HOW TO GAIN FLESH AND STRENGTH.—Take after each meal a tablespoonful of SCOTT'S EMULSION OF PURE COD LIVER OIL with HYPOPHOSPHITES. It is as palatable as milk and easily digested. The rapidity with which delicate children and sickly people suffering from weakness and wasting disease improve on this diet is truly marvellous. As a remedy for CONSUMPTION AND THROAT AFFECTION AND BRONCHITIS is unequalled by any other preparation in the world. Of all Chemists.—*Adv.*

NEDERLAND.

(Van onzen Correspondent.)

Z. M. DE KONING.—REGERINGSNIEUWS.—KAMERNIEUWS.—KERKELIJK.—SCHOOL.—BERIGTEN.

20 Junij 1889.

Z. M. DE KONING heeft zich in de vorige week weer minder wel gevoeld. Z. M. was lijdende aan hoofdpijn en Prof. Rosenstein werd ten paleize ontboden. De prof. heeft echter slechts kort op het Loo vertoefd, wat als een gunstig teeken mag worden beschouwd. De Koning verrigt overigens weer al zijne gewone werkzaamheden.

REGERINGSNIEUWS.—De Minister van Koloniën, Mr. Keuchenius heeft bewerkt dat bij Koninklijk besluit van 28 Mei, bepaald is, dat 1. Ieder genootschap of vereeniging die een hulpprediker of zendeling naar Indië zendt om onder de Mahomedanen, of in de garnizoenen aan militairen het Evangelie te prediken f 800 (£66 10s.) uit de Rijkskas zal ontvangen; 2. Dat deze personen vrijen overtogt zullen genieten naar Indië als passagiers 1ste klasse; 3. Dat zij in Indië een toelage zullen ontvangen uit 's Rijkskas tot een bedrag van £12 10s. per maand; en 4. Dat deze hulppredikers en zendelingen, schoon zij uit de Schatkist gedeeltelijk gesalarieërd worden, daardoor geen "Rijksambtenaren" worden.

Zulk een Koninklijk besluit om de Zending in Indië financieël te steunen, is in ons land iets geheel ongehoords, en de Minister Keuchenius heeft in dezen op nieuw getoond hoe de verspreiding van het Evangelie onder de Mahomedanen in Indië en de geestelijke zorg voor de militairen hem ter harte gaan.

Toch laat het zich niet aanzien dat de Zending, dat in elk geval de Gereformeerde Zending (der Ned. Geref. Zendingvereeniging en der Chr. Geref. Kerk) door dit Koninklijk besluit gebaat zal worden. Zij die in Holland bij elke mogelijke gelegenheid opstaan voor de *Vrije Kerk* en de *Vrije School*, en er op aandringen dat geen traktementen voor godsdienstleeraren uit de Staatskas zullen betaald worden, moeten ook zijn voor Vrije Zending en kunnen kwalijk voor hunne zendelingen traktement, in welken vorm ook, uit de Schatkist begeeren of ontvangen. Waarbij nog komt dat de Roomschen, zoo *zij* van het aanbod gebruik maken, bij honderden missionarissen naar Indië zullen uitzenden en onze Oost niet geëvangeliseerd maar geromaniseerd zal worden. Van de zijde der Liberalen wordt in de bladen sterk tegen dit Kon. besluit geprotesteerd, en in de anti-Liberale bladen wordt het nog slechts weinig besproken. In elk geval toont dit Kon. besluit welk een keuterij er in de Regering is gekomen, waar deze in plaats van schatten gelds te besteden om prachtige moskees voor de Mahomedanen te bouwen en overigens de Zending op allerlei wijze te bemoeijelijken, nu uit 's Rijks middelen de Zending wil steunen en ook daardoor er op aandringt dat onder de Mahomedanen in het Evangelie gearbeid zal worden.

KEUCHENIUS durft op Christelijk gebied.

KAMERNIEUWS.—De Eerste Kamer heeft hare zittingen hervat, doch de Tweede Kamer houdt nog vacantie. De partijen buiten de Kamer zitten intusschen niet stil over de Schoolwet. Meenende dat "tijd gewonnen veel gewonnen" is, wordt er van Liberale zijde op aangedrongen om de behandeling der Schoolwet uittestellen tot de volgende sessie. Het is te hopen dat Minister Mackay en de meerderheid in de Kamer naar dit advies niet zullen luisteren. Zoo ooit dan geldt het in deze gewigtige zaak: Tijd verliezen is alles op het spël zetten. Zij het ook gedeeltelijk, oplossing der Schoolquaestie eischt spoed.

KERKELIJK.—Het Provinciaal Kerkbestuur van Friesland, van het Hervormd Genootschap, heeft de uitspraak van het Classikaal Bestuur van Sneek, in zake het beroep van Ds. Lieftinck naar Sliedrecht vernietigd, de aanklagt tegen dezen ultra-modernen dominee van de hand gewezen en bepaald dat zijn beroep naar Sliedrecht door het Cl. Bestuur van Sneek moet worden geapprobeerd. Dit is volkomen naar den geest der Synodale Organisatie en overeenkomstig de Synodale reglementen. Een predikant in het Genootschap heeft reglementair het regt om modern te zijn, en wie hem in het Genootschap en onder de Organisatie in de uitoefening van dat "regt" belemmert, is schuldig aan "verstoring van orde en rust" en kan zelf uitgeworpen worden.

Het is de vraag wat het Classikaal Bestuur van Sneek nu doen zal. Weigeren het beroep kerkelijk goed te keuren en zich blootstellen aan censuur en afzetting, of toch het beroep approberen van den man dien het aan het Prov. Bestuur heeft voorgedragen, om uit het ambt ontzet te worden wegens verregaande onregtzinnigheid in de leer? Het staat te vreezen, dat het laatste geschieden zal. In Sliedrecht echter zal het nu niet tot doleantie komen. [*Query:* zouden zij in Afrika, die de doleantie zoo scherp veroordeelen, in een Genootschap blijven dat reglementair aan predikanten en hoogleeraren *het regt toekent* om openlijk van den kansel en van den leerstoel, tot zelfs het historisch bestaan van Christus in twijfel te trekken?]

Naar berigt wordt ontvangt Ds. Bruins, te Idaard, heel wat brieven van instemming met zijn voorstel om eene wetsbepaling te verkrijgen van de Synode van het Herv. Genootschap, die aan zulke "MALLIGHEDEN" als de 75 lidmaten te Sliedrecht zich veroorloofd hebben met hun protest tegen het beroep op den modernen Ds. Lieftinck ingebragt, hebben veroorloofd en van het Cl. Bestuur van Sneek, om tegen de approbatie van dat beroep bezwaar te hebben, perk stelt. Aan zulke "malligheden" moet nu voor goed een einde komen!

Op den 28 Junij a.s. te Leeuwarden te houden jaarlijksche vergadering van Moderne Theologen zullen de volgende punten worden behandeld: 1. "Welke zijn de punten van aanraking en van mogelijke verzoening tusschen de zoogenaamde ethisch-irenische en moderne rigting op theologisch gebied?" en 2. "In de Herv. Kerk heerscht niet alleen feitelijk, maar ook regtens leervrijheid. Voor pogingen om haar te beperken, gelijk onlangs het Classikaal Bestuur van Sneek in zake Ds. J. W. Lieftinck heeft willen doen, kan men zich niet beroepen op Art. XI van het Alg. Reglement." Men ziet, de Modernen winden er geen doekjes om.

SCHOOL.—De Vereeniging voor Chr. Nationaal Onderwijs hield ll. Donderdag hare jaarvergadering te Haarlem. Bijzondere aandacht werd gewijd aan eene plaatselijke schoolkwestie en voorts aan het Wetsontwerp Mackay, de bespreking waarvan door advocaat Heemskerk werd ingeleverd. Een motie werd aangenomen dat de vergadering van oordeel was dat het Schoolwetsontwerp Mackay kan worden aanvaard als eene aanvankelijke tegemoetkoming van de grieven van het Chr. Onderwijs en als een inleiding tot ingrijpender veranderingen. Aan Z. M. den Koning werd een telegram van hulde gezonden, waarop in den loop der vergadering een antwoord van dank ontvangen werd. In den geldelijken nood der Vereeniging is voor het oogenblik voorzien door een legaat van den onlangs overleden Baronnes Van Wassenaer van f 10,000, (meer dan £800) benevens al hare diamanten en paarlen.

In het Gymnasium te Zetten, directeur Ds. Van Lingen, bevonden zich bij het sluiten van den cursus 63 kweekelingen, en in de voorbereidende klassen 21. Het curatorium bestaat uit Ned. Gereformeerden en Synodalen, doch geen enkel Chr. Geref. heeft er zitting in. Van de oud-leerlingen zijn 86 werkzaam als predikanten in het Hervormd Genootschap, 13 in Ned. Geref. Kerken, 3 in de Chr. Geref. Kerk. In verband met de stichting wordt ook een kostschool vooruitgebreid lager en middelbaar onderwijs geopend. De uitgaven hebben bedragen ongeveer £3,350 en de ontvangsten ruim £3,000, zoodat er een tekort in kas is; met het tekort van op vorige rekeningen rust er een schuld op de stichting van ruim £6,000, doch het wordt ruimschoots gedekt door waarde in land en gebouwen.

BERIGTEN.—De Shah van Perzië is ll. Zondag tegen den avond te Amsterdam met het Rhijnspoor aangekomen. Daar onze Koning hem om redenen van gezondheid niet officieel kon ontvangen, bezocht de Shah ons land incognito, maar toch vergezeld van een groot gevolg. Hij heeft zijn intrek genomen in het Amstel Hotel, dat met buitengewone pracht voor zijn verblijf is ingerigt, doch logeert zoo wat op onze kosten. De Shah is niet jong meer, draagt een bril, die tegen het afvallen aan zijn pels muts is vastgehecht, en kleedt zich, schoon over het algemeen eenvoudig, nu en dan schitterend van goud en diamanten. In zijn gevolg bevindt zich een Perzisch knaapje, welks tegenwoordigheid de persoonlijke veiligheid van den Shah zal verzekeren: "Zoolang dit knaapje met hem is kan hem geen kwaad overkomen!" Bij zijne aankomst te Amsterdam werd de Perzische Vorst verwelkomd door den Burgemeester en andere hooge autoriteiten, en na de soldaten, die hem militaire eer bewezen, te hebben geïnspecteerd, ging de Shah in het staatsierijtuig des Konings naar het Amstel Hotel. Duizenden waren aan het station om den Shah te zien arriveren, en om dezen Mahomedaan te eeren werd de Christelijke Rustdag op de jammerlijkste wijze ontheiligd en gestoord. Tot het gevolg van den Shah behooren zijn Grootvizier, de voorzitter van den Raad van State, de Ministers van Onderwijs, van de Pers en van Kunsten en Wetenschappen, een Fransche dokter en een Zweedsche tandmeester. De Shah zal onderscheiden plaatsen bezoeken en waarschijnlijk tot Zaturdag in ons land blijven, en dan naar Antwerpen vertrekken. *Bon voyage.*

TEN GERIEVE der badgasten te Scheveningen heeft de waterverversching der vuile en vervuilde grachten in den Haag nu opgehouden, om eerst na het badseizoen te worden hervat. Wel Abderitisch! Met groote kosten is een waterverversching kanaal en uitlooizing van het vuile water van den Haag, dat de residentie verpest, gemaakt, doch in den zomer, als de verversching het meest noodig is, mogen de machines niet werken, daar de uitlooizing in zee van de grachtwaters de reputatie van Scheveningen als een badplaats zou kunnen schaden. Afrikaners die den Haag in den zomer bezoeken zullen wel doen zoo spoedig mogelijk door te gaan naar Scheveningen.

TE UTRECHT is eene zamenkomst van Spiritisten gehouden onder presidering van Ds. Huet. Vertegenwoordigers van de pers werden niet toegelaten. Ds. Huet is benoemd als afgevaardigde van een Spiritisten Congres, dat te Parijs zal worden gehouden.

IN DE ZAAK KETJEN (beleediging van den Minister van Koloniën en bedreigingen van Prinses Wilhelmina) heeft het O. M. van de regtbank te 's Hage geconcludeerd tot veroordeeling van de beklaagden tot 6 maanden gevangenisstraf.

EXAMENS.

LAW CERTIFICATE EXAMEN.

1 J. J. Hoyle, Kaapstad.
2 J. Jacobsohn, Kaapstad.
2 F. G. Katzenstein, Kaapstad.
4 G. L. Borton, Kaapstad.
5 O. H. B. Fisher, Kaapstad.
6 W. E. G. Davis, Kaapstad.
7 Joshua J le Roux, Colesberg.
8 J. J. F. du Toit, Kaapstad.
9 G. W. Kotzé, Kaapstad.
10 J. H. Neethling, Kaapstad.
11 J. F. D. Elliot, Kaapstad.
12 S. S. Hatton, Kaapstad.
13 G. B. Butler, Kaapstad.
14 L. L. Giddy, Grahamstad.
15 J. J. Scheepers, Kaapstad.
16 A. Dyason, Port Elizabeth.

CIVIL SERVICE LAW EXAMEN, 1889.

1 E. C. A. Wezsh, Squamakwe.
2 G. C. S. Foster, Robertson.
3 J. A. v. S. D'Olviera, Kaapstad.
4 T. C. A. Rein, Griqualand Oost.
5 E. A. L. Brailford, Somerset Oost.
6 Alfred S. Leary, Tembuland.
7 H. H. Bunn, Tembuland.
8 J. J. Roselt, Oost Londen.
9 C. W. Broers, Somerset Oost.
10 J. W. Kuijs, Richmond.
11 S. J. Hayman, Oost Griqualand.

MIDDEL KLASSE ONDERWIJZERS CERTIFICATEN.

De Superintendent Generaal voor Onderwijs heeft de volgende lijst van het jaarlijksche examen van kandidaten voor certificaten van middel klasse onderwijzers, op 18, 19 en 20 Julij l.l. gehouden bekend gesteld: —

Certificaten met honneurs zijn aan de volgenden toegewezen: —

1. Difford, Florence, All Saints School, Wijnberg
2. Hanbury, Lily Mary, All Saints' School, Wijnberg.
3. Grier, Maude, All Saints' School, Wijnberg.
4. Böhm, Hedwig, Rhynsch Instituut, Stellenbosch.
5. Annecke, Paul, Normaal College, Kaapstad.

Certificaten van bekwaamheid zijn toegewezen aan: —

1. Siebert, M. W., Normaal College, Kaapstad.
2. Rademeyer, Martin H., Normaal College, Kaapstad.
3. Kupferbürger, Caroline, Assistent Onderwijzeres, Meisjes Publieke School, Uitenhage.
4. Jordaan, Jacobus F., Normaal College, Kaapstad.
5. Roux, Peter A., Normaal College, Kaapstad.
6. Van der Spuy, D. S., Normaal College, Kaapstad.
7. Bosman, James J., Normaal College, Kaapstad.
8. Truter, Casparus J., Normaal College, Kaapstad.
9. Theron, D. J., Normaal College, Kaapstad.
10. Du Toit, D. J., Normaal College, Kaapstad.
11. Basson, Peter A., Normaal College, Kaapstad.

Voor het TUSSCHEN-EXAMEN der Kaapsche Universiteit is de volgende lijst bekend gesteld: —

HONNEURS.

1. Kotzé, R. W. N., Z. A. College.
2. Smuts, J. C., Victoria College, Stellenbosch.
3. Stephens, Isabel, Z. A. College.
4. Brown, J. H., Private Studie, Kaapstad.
5. Thomas, C. C., Z. A. College.
6. Brummer, N. J., Victoria College, Stellenbosch.
7. Rooij, J. A. van, Theologische Seminarie, Burghersdorp.
8. Crosby, Agnes, St. Mary's Convent, Kaapstad.

GEPASSEERD.

9. Krause, L. E., Victoria College, Stellenbosch.
10. Bowker, F. W. M., St. Andrew's College, Grahamstad.
11. Malherbe, A. J., Victoria College, Stellenbosch.
12. Proksch, L. L., Hilton College, Natal.
13. Horak, J. G., Victoria College, Stellenbosch.
14. Luttig, P. C., Victoria College, Stellenbosch.
15. Watermeyer, G. A., Z. A. College.
16. Hofmeyr, John M., Gill College, Somerset Oost.
17. Brooke, F. R., Diocesan College, Rondebosch.
18. Versfeld, W., Z. A. College.
19. Louw, John R., Victoria College, Stellenbosch.
20. Botha, C. L., Victoria College, Stellenbosch.
21. Erasmus, W., Gill College, Somerset Oost.
22. Sweeny, Flora M., Victoria College, Stellenbosch.
23. Neethling, W. J., Victoria College, Stellenbosch.
24. Stroebel, H. H., Victoria College, Stellenbosch.
25. Rudolph, G. J., Victoria College, Stellenbosch.
26. De Kock, D. J., Gill College, Somerset Oost.
27. Cloete, G. S., Victoria College, Stellenbosch.
28. Lötter, W. D. S., Victoria College, Stellenbosch.
29. De Vos, J. W., Victoria College, Stellenbosch.
30. Eaton, W. J., Gill College, Somerset Oost.
31. Hofmeyr, Margaret, C., Gill College, Somerset Oost.

JAMES CAMERON,
C. ABERCROMBIE SMITH. } Moderatoren.
Kamers der Universiteit 16 Julij 1889.

schitterend van goud
volg bevindt zich een
tegenwoordigheid de
den Shah zal ver-
aapje met hem is kan
en!" Bij zijne aan-
de Persische Vorst
gemeester en andere
de soldaten, die hem
ebben geïnspecteerd,
ierijtuig des Konings
uizenden waren aan
te zien arriveren, en
eeren werd de Chris-
merlijkste wij e ont-
het gevolg van den
tvizier, de voorzitter
, de Ministers van
van Kunsten en We-
dokter en een Zweed-
ah zal onderscheiden
schijnlijk tot Zaturdag
dan naar Antwerpen

asten te Schevening
; der vuile en vervuile
opgehouden, om eerst
len hervat. Wel Ab-
sten is een waterver-
oozing van het vuile
de residentie verpest,
r, als de verversching
gen de machines niet
z in zee van de gracht-
Scheveningen als een
aden. Afrikaners die
zoeken zullen wel doen
te gaan naar Scheve-

amenkomst van Spiri-
sidering van Ds. Huet.
de pers werden niet
benoemd als afgevaar-
Congres, dat te Parijs

(beleediging van den
en bedreigingen van
eft het O. M. van de
concludeerd tot veroor-
n tot 6 maanden gevan-

IENS.

ATE EXAMEN.

...stad.
...aapstad.
...ad.
...pstad.
...pstad.
...lesberg.
...pstad.
...ad.
...apstad.
...pstad.
...ad.
...astad.
...pstad.
...abeth.

...W EXAMEN, 1889.

...amakwe.
...rtson.
...a, Kaapstad.
...aland Oost.
Somerset Oost.
...nbuland.
...land.
...nden.
...set Oost.
...on.
Griqualand.

NDERWIJZERS CER
ATEN.

...eneraal voor Onder-
lijst van het jaarijk-
lijk laten voor certificaten
...erwijzers, op 18, 19 en
bekend gesteld: —
...uneurs zijn aan de vol-

All Saints School, Wij...
...ry, All Saints' School,
...Saints' School, Wij...
Rhynsch Instituut, Stel-
...ormaal College, Kaap-
...kwaamheid zijn toege-
...ormaal College, Kaap
...H., Normaal College,
...roline, Assistent Onder-
...s Publieke School, Uiten-
F, Normaal College,
Normaal College, Kaap-
...S., Normaal College,
..., Normaal College, Kaap-
J., Normaal College,
...maal College, Kaapstad.
Normaal College, Kaap-
Normaal College, Kaap-

...EXAMEN der Kaapsche
...gende lijst bekend ge-

NEURS.
Z A College.
...ctoria College, Stellen-
Z. A. College.
...ate Studie, Kaapstad.
A College.
, Victoria College, Stel-
Theologische Seminari-
Mary's Convent, Kaap-

...SSEERD.
...ctoria College, Stellen-
, St. Andrew's College,
Victoria College, Stellen-
...lton College, Natal.
...ctoria College, Stellen-
...ctoria College, Stellen-
..., Z A College.
M, Gill College, Somer-
...ocesan College, Ronde-
... College.
...ctoria College, Stellen-
...ctoria College, Stellen-
College, Somerset Oost.
..., Victoria College, Stel-
Victoria College, Stel-
Victoria College, Stellen-
Victoria College, Stellen-
Gill College, Somerset
...ctoria College, Stellen-
Victoria College, Stel-
...ctoria College, Stellen-
Gill College, Somerset
...et, C., Gill College, S...

SMITH. } Moderatoren.
...iteit 16 Julij 1889.

LANDMETER EXAMENS.

1. Murray, W. P., St. Andrew's College, Grahamstad.
2. Atherstone, W. E., St. Andrew's College, Grahamstad.
3. Van Rensburg, J. F., Z. A. College.
4. Stratford, James, St. Aidan's College, Grahamstad.
5. Tucker, J. B., St. Andrew's College, Grahamstad.

JAMES CAMERON, Regissseur.
Kamers der Universiteit, 16 Julij 1889.

REUTER'S TELEGRAMMEN

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENST.

Wol.

Een Verkiezing.

Creta.

Ontvangen en gepubliceerd 16 Julij 12.35 n.m.

LONDEN, 16 JULIJ.—De wolverkooping is op haar einde levendig, daar vetwol a pari en gewasschen sneeuwwitte tegen ½ à 1d. rijzing gaat. De heer Wyndham, Particulier Secretaris van den heer Balfour, Minister van Iersche Zaken, is zonder oppositie te Dover gekozen. De Porte heeft plotseling haar Commissie van het eiland Creta teruggeroepen. Bietsuiker, 18 p. c., is weder gedaald tot 19s. 6d. per centenaar.

De Parnell-zaak.

Ontvangen en gepubliceerd 16 Julij, 9 n.m.

LONDEN, 16 JULIJ. — Toen heden morgen de Parnell Commissie zitting hield, kondigde Sir Charles Russell aan dat de heer Parnell hem en den heer Asquith gelast had het onderzoek te laten varen. Sir James Hannen zeide dat in weerwil hiervan de heer Parnell onderworpen bleef aan de regtspraak der Commissie.

Wol

Creta en Turkije.

De heer Blaine.

De "German" en de "Trojan."

Ontvangen en gepubliceerd 16 Julij. 3 n.m.

LONDEN, 16 JULIJ.—De Koloniale Wolverkooping sloot met vaste prijzen. Door de terugroeping van de Turksche Commissie van het eiland Creta en de weigering door Turkije om hervormingen te geven, hebben de bewoners van Creta besloten tot het uitersten over te gaan. De beweerde aftreding van den heer Blaine wordt ontkend. De *German* kwam Maandag te 2 uur n.m. te Southampton aan. De *Trojan* te 12 uur.

Parnell Commissie.

Wimbledon.

Moord.

Usibepu.

Handelszaken.

Ontvangen en gepubliceerd 17 Julij, 2.30 n.m.

LONDEN, 17 JULIJ.—Alle de Parnel lieten advokaten hebben zich nu teruggetrokken van de Speciale Commissie omdat de Regters weigeren het voorbrengen te ordenen van de boeken van de Patriotische Unie, door welke Sir Charles Russell zich wenschte te vergewisschen wie Pigott geld verschafte. Sergeant Reid, van het 1ste Lanarkshire regiment won gisteren op de Wimbledon Vergadering den Koningins prijs. Eene vrouw werd gisteren nacht in Castle-street, Whitechapel, gevonden, met afgesneden keel en haar ligchaam geheel verminkt. Baron Henry de Worms, de Onder Koloniale Secretaris, antwoordde op eene vraag in het Lagerhuis, en zeide of Usibepu zoude vervolgd worden, en of zulke vervolging voor een speciaal geregtshof zoude zijn, vragen waren ter beslissing van den Gouverneur van Zululand. Bietsuiker 88 p.c. is gerezen tot 23s. De opening van de vijfde serie van de Koloniale wolverkoopingen is bepaald op 26 November.

OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

K...KOLONIE.

Brand.

GRAHAMSTAD, 16 JULIJ.—Gisteren avond is de korenmolen van den heer McLeod geheel verbrand. Het eigendom is naast de Victoria Wolfabriek, welke door het optreden en energie van de Brandweer, alle gevaar ontsnapte; doch de deur, die gemeenschap heeft tusschen de eigendommen, was bijna doorgebrand. Hier heerscht hevige wind en zware regen.

Z. A. REPUBLIEK.

Traktementen.

Volksraadsleden.

De Lynchgeschiedenis.

PRETORIA, 16 JULIJ.—Alle verhoogingen van beambten-traktementen dagteekenen van het begin van Mei ll. De heeren Stoop, Tosen, Potgieter en Van Staden hebben kennis gegeven dat zij de verdere Raadszittingen niet kunnen bijwonen. Het rapport van het Comité voor de Grondwetsherziening werd gelezen. De lynchzaak is thans voor het Hof, maar er is nog geen voldoend getuigenis gegeven voor het schuldig kennen der gevangenen. De zaak trekt weinig belangstelling.

LATER.—Charlie en Pen, de gevangenen die met den gelynchten man in dezelfde cel waren, hebben Vos, Bachmann, Fraser, Rosenstein en Dalmaine herkend als de cel te zijn binnengekomen. De verklaringen waren echter onderling in strijd, en kwamen niet overeen met hetgeen zij te Barberton getuigd hadden. Pen zeide in den loop van zijn getuigenis dat de Landdorst van Steynsdorp hem zijn vrijheid had beloofd als hij de lieden herkende die de cel binnenkwamen. Vóór dien tijd had hij niets verteld.

De Steijnsdorp Lynchers.

PRETORIA, 17 JULIJ.—De teregtstelling van de Steijnsdorp Lynchers voor Regter Kotzé en een jury, werd dezen morgen voortgezet. De heer Adamson, die gedagvaard was voor den Staat, werd teruggetrokken bij de vervolging, en de heer Wessels dagvaardde hem voor de verdediging ten behoeve van Fraser. De advokaten zullen heden namiddag hunne pleitredenen houden.

NATAL.

Natalsche Spoorwegen.

PIETERMARITZBURG, 16 JULIJ.—De Spoorweg opgaven voor Junij toonen dat er £13,572 meer is ingekomen dan in Junij 1888.

HET PARLEMENT.

WETGEVENDE RAAD.

DINGSDAG, 16 JULIJ.

Er waren vier petities en drie voorstellen, die naderhand zullen besproken worden.

De Edele heer Van der Byl stelde voor, dat met het doel de verdere uitbreiding van ziekte onder levende have tegen te gaan, de Raad van gevoelen is at het Gouvernement eene Commissie zal aanstellen gedurende het reces om te onderzoeken en getuigen te ondervragen, om zoodoende in de volgende sessie van 't Parlement te rapporteren omtrent de beste en doeltreffendste manier om de verschillende ziekten nu heerschende uit te roeijen, die in een schrikbarenden toestand nu in de Kolonie heerschen. De Edele voorsteller gaf een uitleg waarom hij dit voorstel deed, en in een bekwame aanspraak deed hij zulks. Hij gaf te kennen dat er geen meer ziekte onder vee, paarden, varkens, schapen, enz. was als in Zuid Afrika. Hij stelde voor dat een Commissie zoude aangesteld worden om hierover te rapporteren. Hij had zorgvuldig de rapporten nagegaan, en vond dat in de laatste twintig jaren twintig millioen ponden sterling verloren waren door ziekte onder vee. Hij dacht dat het Huis hem zeker zoude ondersteunen in zijn voorstel.

De Edele heer Neethling dacht dat ZijnEdele vriend zijn zaak niet uitgemaakt had, en beweerde dat de ziekte niet zoodanig toegenomen had. Hij was van meening dat de Kolonie meer vooruitgegaan was dan anders. Ziekten mogten bestaan in eenige distrikten, maar over 't algemeen waren er geen; en wist ZijnEdele vriend wat een Commissie kostte? Een Commissie zoude ten minste twee of drie duizend pond kosten.

De Edele heeren Blaine en Ebden vonden geene noodzakelijkheid om een Commissie aan te stellen.

De Edele heer Herholdt dacht dat een Commissie moest aangesteld worden, en was van meening dat de aanstelling van een Commissie een groote hulp voor het landbouw departement zoude wezen en dacht dat het aanstellen van een Commissie zooveel niet zoude kosten.

De Edele heer De Villiers was van oordeel dat de Commissie volstrekt niet noodig was, en het was geld weggooijen. Verscheidene ziekten waren bekend en waarvoor zou men een Commissie aanstellen? Hij kon in deze zaak ZijnEdele vriend niet ondersteunen.

De Proc. Generaal was blijde dat de Edele heer Van der Byl het voorstel voor het Huis gebragt had, doch was tegen een Commissie, daar zij volstrekt geen goed zoude doen, en ried ZijnEdele vriend aan zijn voorstel terug te trekken.

De Edele heer Bowker was ook van gevoelen dat ZijnEdele vriend zijn voorstel moest terugtrekken.

De Edele heer Van den Heever in een lange aanspraak gaf te kennen, dat het voorstel van ZijnEdele vriend met het beste voornemen voorgesteld was, doch kon hetzelve niet ondersteunen.

COMITÉS.

De raad ging toen in Comité over de verscheidene Wetten die allen aangenomen werden.

De Raad verdaagde daarop tot heden (Donderdag).

WETGEVENDE VERGADERING.

MAANDAG, 15 JULIJ.

(Vervolg).

SPOORWEGEN.

De heer Theron vond dat de zaak van groot gewigt was, want de vraag was of men een klein eindje Spoorweg naar Warrenton dan wel een lijn door den Vrijstaat zou maken. De Regering was door den voorsteller aangetast wegens ongehoorzaamheid aan een besluit van het Huis, maar een Regering onder Verantwoordelijk Bestuur had hiertoe regt, als zij dit voor het land noodig achtte. Het Huis kon nu oordeelen of het de handelwijs der Regering zou billijken. Men zeide dat de Vrijstaat de lijn niet zou verlengen, maar als zij betaalde zou dit wel geschieden, want betalende lijnen werden steeds verlengd. De regte manier was niet die om nu hier en dan daar Spoorwegen aan te leggen, maar om den éénen besten te kiezen, en had men dit vroeger gedaan dan zou men er beter aan toe zijn. Men wilde den Spoorweg door Bechuanaland, om ten slotte Mashonaland te genaken; maar eerst moest men door landen van Naturellenhoofden die de Kolonie haatten, en dan door Lo Bengula's land. Was dit Koloniaal land? Een Maatschappij kon welligt groote regten in die landen bekomen, en dan zou zij de magt hebben om al het voordeel voor zich te nemen wat men hier in de Kolonie verlangt. Met de lijn Kimberley-Warrenton aan te leggen zou men niets dan een dor geraamte bekomen, en vreemdelingen in de hand werken die slechts eigen doeleinden bejoegen. De heer Fuller had zich een Afrikaner genoemd, en daar was spreker zeer meê ingenomen, maar dan moest hij geen deel der Afrikaners uitsluiten, en zo gen dat men het regt der Kolonisten handhaafde.

De heer Hutton vond dat de heer Theron geheel van de wijs was als hij zich verbeeldde dat de Rijksregering aan Maatschappijen concessies zou geven die de Kolonie schaden zouden. De Rijksregering zou nooit zoo iets doen als de Eerste Minister of de heer Hofmeyr haar dat ontried. Door de linie Kimberley-Warrenton te bouwen, zou de Kolonie toonen dat zij hand in hand met de Rijksregering wilde zamengaan. Het was de pligt der Kolonie om de liberale politiek der Rijksregering te steunen, die Bechuanaland aan zich had getrokken en verder een Protectoraat had opgerigt, wat alles ten gunste der Kolonie zou gedijen, die daardoor waarlijk de Hoofdstaat van Zuid Afrika zou worden. Hij herinnerde aan iets wat verleden jaar tusschen hem en den heer Wood was geschied, nadat de Oppositie de Regering geholpen had om den heer Hofmeyr een nederlaag toe te brengen. Spreker had toen gezegd dat de linie Kimberley Warrenton niet gemaakt zou worden; de heer Wood zeide van wel, maar spreker had het gewonnen, en waarom? Omdat de Eerste Minister met den heer Hofmeyr niet op slechten voet wilde blijven, en daaraan werd het belang de Kolonie opgeofferd. De heer Vintcent had duidelijk aangetoond dat er geen profijt in stak om een linie door den Vrijstaat naar Johannesburg te maken, want van Natal en Delagoa Baai kon men het hier nooit winnen. President Kruger had volkomen gelijk met den Spoorweg Delagoa Baai in Pretoria willen, want Delagoa Baai was de natuurlijke haven der Republiek, en met een lijn van daar zou een Koloniale lijn niet kunnen wedijveren. Hij had geprotesteerd tegen de Bloemfonteinsche Spoorweg Conventie, schoon hij gaarne gezien had dat men den Vrijstaat geholpen had om op eigen gelegenheid en op eigen kosten den Spoorweg aan te leggen (Spreker werd door den Voorzitter geraden zich tot het onderwerp van discussie te houden, maar hij zeide dat de twee zaken feitelijk één waren). Na nog meer in dien zin gesproken te hebben, zeide spreker dat er geenerlei concurrentie tusschen de linie Kimberley Warrenton en de Bloemfonteinsche linie zijn kon; en vroeg of men aan Vrijstaatsch wanbegrip eerstgenoemde linie zou moeten prijsgeven. De Regering mogt regt hebben om aan besluiten van het Parlement over het Staatsbelang ongehoorzaam te zijn, maar zij had geen reden voor die ongehoorzaamheid, behalve haar wensch om met den heer Hofmeyr in goede verstandhouding te zijn, en daarvoor het belang der Kolonie op te offeren. Het zou niets dan lafhartigheid zijn als het Huis geen krachtig besluit ten gunste van den Spoorweg Kimberley-Warrenton nam. De Kolonie verlaagde zich zelve als zij in deze zaak niet ferm handelde.

De heer Sauer vond het vreemd dat de heer O'Reilly verkondigde dat hij voor alles stemmen zou wat de Regering wilde omdat hij als begunstiger der Regering gekozen was, en vroeg den heer Theron hoe hij zijn positie van de vorige zitting met zijn tegenwoordige in overeenstemming kon brengen. Nu was hij tevreden met de Bloemfonteinsche linie: toen wilde hij of verlenging tot Vaalrivier of vrijen handel met de Transvaal er bij. Niet zonder vermaak had hij de fraaije redenen der Regering gelezen om van politiek te veranderen. Verleden jaar had het Huis het amendement Upington op de Regeringswet—aanleg van de linie Colesberg-Bloemfontein-Vredefort,—verworpen, en de Regeringswet was met hulp der Oppositie door het Huis gekomen. In de Wet was het wel degelijk verondersteld dat men de linie Kimberley-Warrenton terstond zou aanleggen, en dit denkbeeld werd gedeeld door de Regering, die terstond het noodige geld voor den aanleg opnam. Toen was de Eerste Minister, ook blijkens zijn rede te Oost Londen, nog gunstig gezind voor den aanleg der linie. Dit was trouwens de tijd toen de Eerste Minister een grenspartij zocht te vormen, tot welke partij thans slechts de Minister zelf en de Comm. van Op. Werken behoorden. Maar toen die partij niet opnam toonden tevens de verkiezingen dat de Regering het niet kon houden zonder den steun der Afrikaner partij. Dan had de Proc. Generaal gezegd dat hij aan geen rijke Londenaars Bechuanaland wilde laten, maar hij wist reeds in de vorige zitting dat er een Maatschappij tot het aanleggen van een lijn door Bechuanaland werd opgerigt. Buitendien, de Rijksregering handelde niet zoo als de heer Theron meende, maar zij handelde steeds liberaal tegenover de Kolonie, die op den duur stellig Bechuanaland zou erlangen als zij dit wilde. De Rijksregering was tegen monopolies, en dat wist de Regering. Dan had de Eerste Minister gezegd dat de lijn Kimberley-Warrenton een onvriendschappelijken zin tegen den Vrijstaat zou verraden, maar had dan een Staat geen regt om Spoorwegen binnen zijn eigen gebied te bouwen? Hoe men dacht over de Regering, dat betoogde hij uit een stukje in een Natalsch blad, waarin de Kaap werd voorgesteld als geheel bedrogen door een Ministerie van stommelingen. Hij geloofde niet dat Huis of publiek veel geven zou om de redenen door de Regering voor haar politiek aangehaald, want men wist dat zij alleen daarom veranderd was omdat zij anders in de minderheid zou zijn gebleven. Men zeide dat er slechts een lijn Noordwaarts moest loopen, maar men mogt de belangen van de Kaapstad en het Westen niet verwaarloozen, zoo als geschiedde wanneer men de Bloemfonteinsche lijn boven die naar Kimberley verkoos. De Kolonie zou door die lijn geen meer handel bekomen, maar Natal zou er door geholpen worden. De heer Theron had een juichkreet doen hooren toen het bleek dat de handel in Bechuanaland bitter weinig beduidde; maar waarom wilde dan President Kruger den handel met het land, zoodat hij zelfs Sir C. Metcalf een concessie voor een linie Mafeking-Pretoria had aangeboden? President Kruger wilde Pretoria tot het middelpunt van den handel maken, maar voor de Kolonie was het voordeelig om zoo Westelijk mogelijk naar het Noorden te gaan, en daar was de Eerste Minister het vroeger met hem over eens geweest. Verbeeldde men zich dat de heer Rhodes en de zijnen zich door oppositie van den kant der Kaapsche Regering in hun plannen zouden laten verhinderen? Neen, zij zouden door Delagoa Baai of door Sofala naar Binnen Afrika voorttrekken. De Ministers berokkenden de Kolonie groot kwaad door alles aan de Republieken toe te geven, en zoo zou men nooit krijgen wat hij en de heer Hofmeyr verlangden, een Vereenigd en magtig Zuid Afrika.

De heer Sivewright wees er op dat de vraag niet was of men de lijn Kimberley-Warrenton al dan niet zou aanleggen, maar wel of men de Regering de vrije hand zou laten, dan wel besluiten of de linie terstond moest gebouwd worden. Hij herinnerde hoe aan het eind der vorige zitting de vrees geopperd was of men met de linie naar Warrenton zou voortgaan als men van den Vrijstaat de linie naar Vaalrivier bekwam, en de Eerste Minister had toen geantwoord dat de linie dan niet zou worden gebouwd. Dat onder Verantwoordelijk Bestuur dikwijls tegen besluiten van het Parlement moest worden gehandeld, dat werd door groote autoriteiten op staatsregtelijk gebied erkend, en de Regering had van hare magt een verstandig gebruik gemaakt. Met nu, terwijl men de Bloemfonteinsche lijn ging aanleggen, ook die naar Warrenton te bouwen, zou men den handel der Kolonie volstrekt niet vermeerderen. Men wilde naar Johannesburg, de eenige plek tot dus ver die goed betaalde, en zou men nu iets winnen met 47 mijlen naar Warrenton te maken, dat 20 mijlen verder van Johannesburg lag dan Bloemfontein? De eenigen die er bij winnen zouden waren de Kaapstadsche kooplieden, en voor hen zou men geen dure lijn maken. In het Westen der Transvaal was er nog niets van belang te vinden, en wie zijn geld in Malmanie belegd had was er niet beter aan toe. Wat het verhaal van den heer Sauer omtrent President Kruger en Sir Charles Metcalf betrof, dat was niet waarschijnlijk, tenzij men aannam dat de Ned. Transvaalsche Maatschappij niet geloofde dat er met de linie Pretoria-Mafeking iets te maken was. Hield men de lijn Kimberley-Warrenton thans ongemaakt, dan had men een wapen tegen Imperialisme.

Het was zes uur en men ging uiteen.

AVONDZITTING.

De heer Sivewright hervatte zijn rede met te zeggen dat hij de taak moest opgeven om uit te vinden waarom men de linie Kimberley-Warrenton voorstond. Men had van plaatselijke belangen gesproken, maar er was een grootere kwestie, nl. die van de zamenwerking der Z. Afrikaansche Staten, en daar moest op gelet worden. Intusschen, als men een linie naar Warrenton en niet verder kreeg, zou dat plaatselijk belang van Kimberley niet bevorderd worden. Wat voor Kimberley en het geheele Westen voordeelig zou zijn, was een regte lijn van Kimberley, door den Vrijstaat, naar Johannesburg. Men sprak veel over Natal, en hij kende Natal en had achting voor de Natalezen, maar wat was Natal uit een politiek oogpunt? Niets dan een groote Kafferlocatie, met een expeditie-kantoor. Natal had geweigerd in het Tolverbond te treden, wat er zeer voordeelig voor zijn geweest, en was er thans niet al te best aan toe; maar een aanhaling van een Natalsch blad als iets ernstigs aan te halen, dat ging niet. Tegenover Natal was het beste plan om met den Spoorweg Noordwaarts zoo snel mogelijk voort te gaan, maar men moest zich niet verbeelden dat men in den Vrijstaat en de Z. A. Republiek overal met Natal kon concurreren. Natal had echter dit tegen dat zijn Spoorwegen zoo waren aangelegd dat de exploitatie zeer kostbaar was, en dit maakte de concurrentie voor de Kolonie ligter. In de Vrijstaat zou men gedwongen zijn de linie te verlengen, en zoo dachten de Vrijstaters zelve er over. Wilde echter de Vrijstaat den Spoorweg niet verlengen, dan kon men altijd de linie Kimberley Warrenton er tegen aanwenden; maar buitendien was die linie ook een middel om het regt der Kolonie tegenover de Rijksregering te handhaven. Hij voor zich gevoelde zich Afrikaner en zijn belang was met dat van de Kolonie verbonden, maar werd de politiek der Oppositie aangenomen, dan zou hij zijn biezen pakken. Daarentegen was de politiek der Regering die welke de zaken hier regt kon brengen.

De heer Lange betoogde dat men te Kimberley algemeen voor de lijn naar Warrenton was en dat men geruimen tijd er van overtuigd was geweest dat die linie zou worden aangelegd. Verder sprak hij over hetgeen de heer Sivewright in de zaak te Kimberley had gesproken. Hij was intusschen zeker dat, als men de linie naar Warrenton aanlegde, zij veel vroeger zou verlengd worden dan de Bloemfonteinsche linie. Hij was er voor dat de Kolonie een Engelsche Maatschappij die een linie Noordwaarts door Bechuanaland wilde maken, zooveel mogelijk zou ondersteunen. Verder betoogde hij dat men meer op de vriendschappelijke gezindheid van Engeland dan op die van den Vrijstaat moest letten, en geen Engelsche Maatschappij moest tegenwerken. Hij eindigde met te verklaren dat hij zoo goed een Kolonist was als een der andere leden.

De heer De Waal was na het aanhooren van het debat van oordeel dat beide partjen gelijk hadden. Hij was tegen de verlenging van Kimberley Noordwaarts, nu men de Bloemfonteinsche linie ging aanbouwen, want twee concurrerende lijnen tegelijk aan te leggen, dat ging niet. Hij achtte het zeer waarschijnlijk dat de linie Kimberley-Warrenton goed zou betalen, maar dan zou de Bloemfonteinsche lijn er bij lijden, en de Kolonie zou voor het tekort moeten opdraaijen. Hij wilde niet dat de Kolonie haar eigen keel zou afsnijden, en buitendien zou men, twee lijnen te gelijk bouwende, spoedig geheel aan arbeid gebrek hebben. Hij weersprak daarna het een en ander wat de heer Sivewright gezegd had, en zeide dat het land bij de verkiezingen duidelijk genoeg getoond had dat het tegen den Warrentonschen Spoorweg was. De betoogen der Oppositie had hij op prijs gesteld, en welligt zou hij later op een verwant punt, den aanleg van een Spoorweg van Kimberley Noordwaarts, aan hare zijde staan. Hee bleek duidelijk dat de Regering geen pleizier had om zelf een lijn door Bechuanaland te bouwen, en ook aan geen Maatschappij dit wilde toelaten; maar zooveel goud als in Mashonaland was, was er nergens anders te vinden, en daar moest men heen. Men had in der tijd een lijn door de Karroo gelegd, maar dit was omdat men naar Kimberley wilde, en zoo moest men door Bechuanaland naar Mashonaland komen. Mashonaland en Matabeleland zouden op den duur een uitstekende markt voor de Kolonie wezen, nog beter dan de Transvaalsche. De Kolonie moest naar het binnenland, en dat zeide iedereen die het kende. Geen struikelblokken moesten aan Engelsche Maatschappijen in den weg gelegd worden die Noordwaarts wilden, want anders zouden die Maatschappijen den weg door de Portugeesche bezittingen verkiezen.

De heer Venter zeide dat verleden jaar de politiek van de Bond was om den Vrijstaat te vriend te houden en vrijen handel van de Z. A. Republiek te bekomen; maar hoe handelde de Regering? Zij maakte wel den Spoorweg naar Bloemfontein, maar zonder te weten of hij verlengd zou worden, en zij gaf zich geen moeite voor vrijen invoer in de Transvaal. Hij was van oordeel dat de Regering bitter weinig goeds in de zaak had gedaan.

De heer Douglass betoogde dat het voor de Kolonie onmogelijk was om een groot land als Engeland buiten de binnenlanden te willen sluiten, dat welligt spoedig zelfs in Delagoa Baai meester zou zijn. Men moest naar zijn eigenbelang kijken, en dit deed de Eerste Minister niet, daar hij er steeds naar keek welke partij in het Parlement de sterkste was. De Ministers begrepen van de zaken bitter weinig, want zij wisten niet eens of Bloemfontein dan wel Warrenton digter bij Johannesburg was. Van den heer Sivewright zeide hij dat hij niets wist van de telegrafen in de Transvaal. (Gelach). Voor zijn cijfers haalde hij een telegram van Gebroeders Gibson aan, dat hem echter niet in het gelijk stelde. De Regering had voor om de Kolonie buiten alles te sluiten, maar daar moest een eind aan komen.

De heer Barry was voor de verlenging naar Warrenton, maar achtte den tijd er voor nog niet gekomen, en wilde dat men eerst de Bloemfonteinsche lijn eerst zou afmaken. Wat de verlenging dier lijn betreft, die wilde men zoo Oostelijk mogelijk hebben, ten einde verbinding met Natal te bekomen. (Was dat geen Harrismither? vroeg de heer Theron, en het was iemand uit de buurt). Hij voor zich wilde liever een verlenging naar Winburg, want anders won Natal het geheel van de Kolonie.

De heer Innes vond het jammer dat de heer Hofmeyr zich niet liet hooren, want als de Regering allerlei redenen voor een verandering harer politiek gaf, kwam de heer Hofmeyr met de ware voor den dag. Ditmaal had de heer Theron zijn plaats genomen, maar wat had de heer Theron tegen de lijn Noordwaarts door Bechuanaland? Niets dan dat de lijn door Britsch en niet door Koloniaal gebied loopen zou. Bechuanaland zou op den duur aan de Kolonie worden gehecht, en men had het vroeger kunnen bekomen, als men er maar bij was geweest. Het denkbeeld om Engeland struikelblokken in de weg te leggen was dwaasheid,—de kwestie was thans niet wie al dan niet op het kussen zou blijven, maar wat voor de Kolonie het beste was. Dat men de Vrijstaatsche linie verder dan Bloemfontein zou krijgen, dat geloofde hij niet. Men had gezegd dat de verlenging van Kimberley Noordwaarts slechts de handelaars van Kaapstad zou helpen, maar was dan de handel van de Kaapstad en het Westen van geen belang? Ook hij dreigde met het inkomen der Maatschappijen door Delagoa Baai of de Zambesi, en hij drong er op aan dat als men een politiek volgde als die der Regering, men het belang der Kolonie zou bevorderen.

De heer Hofmeyr zeide dat de heer Fuller de Regering wilde dwingen de lijn terstond aan te leggen, terwijl de andere partij de Regering vertrouwen wilde betoonen wat den tijd van den aanleg betrof. Dan wilde de heer Fuller een maatregel nemen, door den Vrijstaat vijandig geacht, net op het oogenblik dat men van den Vrijstaat een wijziging der Conventie wilde vragen. Naar het binnenland zou men op den duur moeten gaan, maar men zou dan de linie in eigen handen hebben, en de Regering zou er op moeten passen, dat er geen verkeerde concessie aan een Maatschappij werd gegeven. Het beste land was aan de Naturellen gegeven, en men vernam dat Syndikaten er zoo wat alles bekomen hadden wat de moeite waard was. Een lijn naar Mafeking zou in geen geval veel geven, en hoe kon men zeker zijn van verlenging in een land waar Maatschappijen baas waren? De Regering moest in zaken als deze de vrije hand hebben, en vertrouwde men haar niet, dan moest men haar van het kussen drijven.

De heer Laing vond het jammer dat men de kwestie van vertrouwen ter sprake bragt, want dit werd altijd gedaan als men geen regte beginselen in een belangrijke zaak wilde volgen. Hij vroog of de Regering tot de Rijksregering vertoogen had gerigt tegen concessies in Bechuanaland, en zoo ja, dan wilde hij dat die vertoogen en het antwoord zouden worden voorgelegd. Hij achtte dat achter de stemming die men zou hebben een diepe politiek zat, nl. het ondermijnen van het Rijksgezag in het binnenland, welk gezag hij voor Z. Afrika nog jaren lang zeer noodig achtte, want anders zou een andere Mogendheid er zich inschuiven. De Eerste Minister had zich nog in zijn rede te Oost Londen iemand van denzelfden zin als vroeger betoond, want hij hechtte toen nog aan het Rijksgezag in het land aan de Zambesi. Het verslag van die rede was intusschen aan de Kaapstad aangekomen, en de *Z. Afrikaan* had toen terstond betoogd dat de Regering haar verbindtenis met de Afrikaner partij slechts dan kon herwinnen als er voor gezorgd werd dat het land tusschen de Limpopo en de Zambesi geen nieuw Indië maar een opregte Afrikaner Boerenkolonie zou worden, en dit was het begin van de wisseling der Regeringspolitiek. Hij vond het onder de omstandigheden verkeerd dat de Regering de Kimberley verlenging niet zou aanleggen.

De heer Wood zeide dat het hem niet schelen kon of Bloemfontein dan wel Warrenton digter bij Johannesburg was, maar dat het stellig korter van de Koloniale havens naar Johannesburg was als men over Bloemfontein ging. Daarom, en hopende dat de lijn tot Vaalrivier zou worden verlengd, zou hij voor het plan der Regering stemmen. Maar buitendien, was er eenige kans van verlenging van Warrenton naar Johannesburg? Hij zou tegen het voorstel Fuller stemmen.

De heer Jones had verleden jaar voor de linie naar Warrenton gestemd, en zou er ook nu voor stemmen, omdat zij een eerste begin was van den grooten Spoorweg naar het binnenland. De redenen tegen de linie aangewend achtte hij van weinig belang.

De heer Fuller repliceerde met een paar aanmerkingen op hetgeen de heeren Hofmeyr en Sivewright gezegd hadden, verklarende dat de heer Hofmeyr thans sprak van een votum van wantrouwen, hoewel hij verleden jaar geheel anders had gehandeld. Hij voor zich was ten gunste van zijn politiek gezind, schoon het hem niet schelen kon wie die politiek ten uitvoer bragt. Den heer Sivewright verweet hij dat hij de Natalezen te laag stelde, want zij deden een groote handel in geassorteerde goederen, wat zij konden doen wegens hun laag tarief. Dat de Spoorweg naar Warrenton betalen zou, daar waren alle lieden van overtuigd die met Spoorwegen iets te doen hadden, en de linie was de natuurlijke verlenging van ons Spoorwegwet.

De uitslag der stemming hebben wij in ons vorig nommer meegedeeld. De meerderheid van 40 bestond uit de heeren Sir G. Sprigg, Sir T. Upington, Barry, Basson, Beyers, De Vos, De Waal, A. S. du Plessis, J. P. du Plessis, M. J. du Plessis, A. H. du Toit, P. J. du Toit, Hofmeyr, Immelman, Joubert, Keyter, Le Roex, Luttig, Marais, Myburgh, O'Reilly, Orpen, Paton, Pearson, Schermbrucker, Sivewright, Smith, Theron, Trower, Van der Vyver, Van der Walt, Van Heerden, Van Rensburg, Van Zyl, Venter, Weeber, Wege, Wood, Norton en Frost. Ook de heeren Tudhope (voor de Regering) en Ohlsson (tegen) waren volgens afspraak afwezig.

Nadat de Wet aan het Huis gerapporteerd en de behandeling der amendementen op gisteren gesteld was, verdaagde het Huis nog vóór elven.

DINGSDAG, 16 JULIJ.

PETITIES, ENZ.

De heer Venter had een petitie uit Hanover over de Meesters- en Bediendenwet en andere onderwerpen. De heer Theron een over vermindering van erfpacht. De heer Norton twee do.

De heer Laing zal aanvragen om stukken over Spoorwegzaken in Bechuanaland. Het bleek dat het Ministerie hier niets meê te doen had. De heer Orsmond zal een vraag stellen over de Tol van den Vrijstaat aan Frere Brug.

De heer Ohlsson vroeg ontslag van het voorzitterschap van een Comité over de Politie, daar hij op zijn vertrek stond. Goedgekeurd.

MELAATSCHEN.

De heer De Waal vroeg den Eersten Minister of de Regering voornemens is stappen te nemen om te verhinderen dat zij die aan melaatschheid lijden als fruitverkoopers en handelaars werkzaam zijn, en of de Regering met voldoende magt is bekleed om de afzondering te verpligten van hen die aan deze vreeselijke ziekte lijden. Hij stelde die vraag wegens hetgeen hem een marktmeester gezegd had, die een melaatschen fruitverkooper niet weg kon krijgen. Het scheen dat men met den Kol. Secretaris over de zaak moest spreken, maar dat deze den man niet kon wegkrijgen als men hem niet in een lepzorenhuis kon zetten. Het antwoord was dat er wel een Wet op de Melaatschen was, maar dat het te veel geld kostte om ze in werking te stellen. Er zou echter weldra aan gedaan worden, en de Regering had reeds inlichtingen over de zaak aangevraagd, waaruit het scheen te blijken dat de ziekte eer verminderde dan vermeerderde. Aan Robbeneiland werd thans meer plek voor melaatschen gemaakt.

WEGEN EN BRUGGEN.

De heer De Smidt vroeg om eene opgave van de werkelijke kosten beloopen op zoodanige van de "Wegen en Bruggen" gebouwd sedert den 1sten Julij, 1888, als geschat werden £600 en meer te zullen kosten, aantoonende de Departementale Begrooting en het bedrag gestemd door het Parlement voor ieder; alsook dergelijke informatie betreffende de Knysna- en Gouritz-rivier wegen en de Victoria Brug over de Olifantsrivier. De Com. van Op. Werken zeide dat het verzamelen der stukken vrij veel tijd zou kosten, maar het zou geschieden.

VOORUITZIGT.

De heer Lynch stelde voor: De correspondentie tusschen den Stadsraad van Kimberley en den Commissaris van Openbare Werken, betrekkelijk het beschikken over het resteerende van het landgoed Vooruitzigt en de magt van de Regering om weder bezit te nemen van grond op dat landgoed, volgens het rapport van het Comité op het landgoed Vooruitzigt [A. 11—'84], worde verwezen naar een Comité. De Com. van Op. Werken zeide dat de eenige kwestie was of het land onder art. 2 of art. 3 van de Wet behoorde. Goedgekeurd.

MEIRINGSPOORT.

De heer Luttig wilde het Huis in Comité laten gaan om de raadzaamheid te overwegen om eenen weg aan te leggen door Meirings Poort geschikt voor verkeer wanneer de weg in de bed van de rivier nutteloos en gevaarlijk is, en om voorziening er voor te maken. Hij wees hierbij op het belang van den Pas. De Com. van Op. Werken zeide dat de vraag reeds vroeger was voor geweest, en dat het een zeer dure zaak zou zijn. Hiervan gaf hij op verzoek van den heer De Smidt nog nadere opgaven.

De heer Le Roex wilde weten of Victoria West van bijdragen zou ontheven worden als de zaak doorging. De twee dingen, zeide men, hadden elkander niets meê te doen.

Voorstel aangenomen.

ROODWATER.

Dr. Pope stelde voor: Dit Huis is van gevoelen dat het wenschelijk is dat alle proclamaties die het vervoeren beperken van vee buiten de grenzen geproclameerd als besmet met roodwater, behooren teruggetrokken te worden. Hij deelde daarbij het een en ander over roodwater mede, zeggende dat de besmetting zich uit den grond over het vee verspreidde, en dat zij zich in weerwil van proclamaties verbreidde, wat trouwens natuurlijk was daar er naar de uitvoering niet gekeken werd.

De heer Hockly geloofde dat het intrekken der proclamaties verkeerd zou zijn, en achtte de redenen door Dr. Pope opgegeven niet afdoende. Men moest liever de Regering in haar pogingen tot uitroeijen van het kwaad ondersteunen, en wat Dr. Pope wilde kwam neer op hetzelfde als wilde hij de Wetten tegen diefstal afschaffen, omdat zij niet alle dieverij beletten. De ziekte zou zich, zonder proclamatie, stellig verder dan thans verspreid hebben. Wel was hij voor wijzigingen in de proclamaties.

De heer Warren zeide dat de proclamatie volstrekt niet goed werkte, en dat alleen geheele afsluiting der besmette districten goed kon doen; maar daar was het thans geen tijd meer voor.

De heer Jones geloofde dat de proclamatie veel goed had gedaan, en wilde ze niet afschaffen. Ook de heer Douglass was zeer tegen afschaffing der proclamatie.

De heer Wood hoopte dat het voorstel zou worden ingetrokken, en gaf een bewijs van de goede resultaten der proclamatie.

De Kol. Secretaris gaf een schets van wat er met de proclamatie gedaan was, en van hetgeen men er nu tegen doen zou als de Kol. Veearts meer tijd had.

De heer Johnson zeide dat de proclamatie daarom niet hielp omdat Naturellen met hulp van passen steeds doen konden wat zij wilden.

De heer Frost geloofde dat men wel eenig goed had gedaan door de proclamatie, en wilde ze niet laten afschaffen.

Dr. Pope repliceerde met te zeggen dat men alleen door een algemeen verbod van veevervoer de ziekte kon weren, maar dat zij in sommige districten zich niet scheen te kunnen vestigen.

De heer Sauer wees op het verschil van gevoelen over de zaak, en geloofde dat men ze naar een Comité moest verwijzen. Hij stelde een amendement in dien zin voor. Ten behoeve hiervan trok Dr. Pope zijn voorstel in, en ook de heer Douglass bleek hiervoor te zijn. De Kol. Secretaris herinnerde dat er al onderzoek naar de zaak gedaan werd, maar had niet tegen het Comité.

Amendement Sauer aangenomen.

RABAT.

De heer Venter stelde voor: Dit Huis is van gevoelen dat het Spoorweg-rabat toegestaan op den Vrijstaat ingaande goederen niet behoort gegeven te worden. Hij vond het verkeerd dat de grenssteden in de Kolonie voor met den trein aangevoerde goederen meer moesten betalen dan de Vrijstaters. Zoo echter de Regering beloofde iets aan de zaak te zullen doen, zou hij zijn voorstel intrekken.

De heer Orsmond sprak in denzelfden zin, en zeide dat Aliwal Noord door het rabat al zijn handel verloor. Moest het rabat worden aangehouden, dan moest men in allen geval iets voor de grenssteden doen.

De Comm. van Op. Werken zeide dat het rabat vooral op de goederen gegeven werd voor de Z. A. Republiek bestemd, en nu kon men den Vrijstaat niet best uitsluiten. De zaak was echter onder overweging.

De heer Sauer vroeg of de Regering het rabat voor den Vrijstaat zou afschaffen. Dit was nog niet zeker, zeide de Comm. van Op. Werken. De heer Sauer betoogde dat opheffing van het rabat het eenige middel was om de zaak te schikken.

De Eerste Minister zeide dat er over de zaak gesproken was, en dat niets beter zou zijn dan opheffing van het rabat; maar kon dit niet, dan zou men toch iets voor de grenssteden doen.

De heer Sauer vond dit laatste een goed plan, maar werd weersproken door den heer Wiener, volgens wien men de grenssteden niet boven andere kon voortrekken.

De heer Theron had een amendement, ten effekte dat de Regering over de zaak zou moeten onderhandelen. De heer Orsmond vond dit niet genoeg, en wilde een verzekering der Regering omtrent hare plannen. Ook de heer Vintcent vond het amendement niet naar eisch, en beweerde dat de grenssteden er stellig even goed aan toe moesten zijn, als die aan de andere zijde van Oranjerivier.

De heer Van der Walt klaagde over het verlies dat de Colesbergsche groothandel van wege het rabat geleden, en zeide dat als de Regering niet iets aan de zaak beloofde te doen, hij zich aan het voorstel Venter zou moeten houden.

De heer Sauer geloofde dat het beter zou zijn om of het rabat tot Bloemfontein of verder te beperken, of het rabat geheel af te schaffen.

De heer Wiener wilde verdaging van het debat, waar de Regering zich tegen verzette.

De heer Hofmeyr zag hiertoe geen reden, en wilde dat de verschillende voorstellen moesten worden ingetrokken, kunnende dan de Regering een ander plan uitdenken. Hij was van oordeel dat het goed zou zijn om na te gaan waar men de grenzen van de mededinging Met Natal moest stellen. Overigens moest men niet vergeten dat thans het rabat op invoerregten ophield.

De heer Joubert zag geen bezwaar in het opheffen van het rabat.

De heer Sauer vond het vreemd dat men het rabat wilde ten einde met Natal te kunnen wedijveren, schoon men gezegd had dat de wedijver met Natal een ligte zaak was. Hij was er zeer voor dat de Regering een bepaalde verzekering zou geven. Zulk een verzekering was gegeven, zeide de Eerste Minister.

De heer Venter trok zijn voorstel in, en men kwam tot geen besluit.

HENGSTEN.

De heer Piet du Toit vroeg om eene opgaaf van de kosten van onderhoud der Gouvernements hengsten, de Stations door hen bezocht, en de gelden voor hen ontvangen tot het einde van Junij laatstleden. Stuk voorgelegd.

TULBAGH.

De heer Le Roex vroeg om eene opgaaf aantoonende de uitgaven beloopen door de Afdeeling Tulbagh gedurende de jaren 1887 en 1888 voor het onderhoud van den hoofdweg loopende door de afdeeling Tulbagh, van Breederivier, door Mitchells Pas, over Hottentots Kloof, door Karroo Poort, naar het punt waar de wegen loopende naar Fraserburg en Calvinia scheiden; en 2dens, het inkomen getrokken uit de twee tollen op dien weg gedurende dezelfde jaren. De Regering, zeide de Comm. van Op. Werken, had de stukken niet onder haar toezigt, want zij behoorden aan de Afdeelingsraden.

VOGELSTRUIZEN.

De heer Douglass wilde het Comité op Struisvogels laten last geven om onderzoek te doen naar de werking van alle nu van kracht zijnde Wetten met betrekking tot getemde of wilde Struisvogels. Aangenomen.

VLEESCHBANK

Het besluit over de brug aan Vleeschbank werd goedgekeurd.

CATHCART.

Men ging in Comité over een petitie uit Cathcart, waar de gemeente van de Regering £3,000 voor Waterwerken had geleend, maar dit geld moeijelijk kon afbetalen. De heer Frost, die het voorstel had gedaan, deed een voorstel om die hulp te laten verleenen.

De Comm. van Op. Werken zeide er niet tegen te hebben dat de Regering iets bij zou dragen, maar wilde niet dat men de gemeente Cathcart voorstelde als aanspraak hebbende op hulp. De Regering had tot dus ver gehandeld in overstemming met een schikking die zij met den Gemeenteraad gemaakt had.

De heer Frost zeide dat de Cathcarters den watervoorraad zeer vergroot hadden, maar had niet tegen het amendement Schermbrucker, mits dat deze een mooije som wilde geven. Na een praatje hierover, tusschen hen beide, verklaarde hij genegen te nemen met het amendement, dat werd aangenomen en aan het Huis gerapporteerd.

VAKANTIE.

Nu kwam het Comité over de Wet op den Vakantiedag in September. Art. 1 voerde dien dag in aan de Kaapstad en in de Kaapsche Afdeeling, terwijl de Gouverneur bij proclamatie denzelfden dag ook elders zou kunnen afkondigen. Tegen dit laatste was de heer Jones, daar de dag in de Wet voor P. Elizabeth niet deugde. Hij had een amendement dat den Gouverneur magtigde een anderen dag te stellen, dien men in het district nuttig oordeelde.

De heer Douglass was tegen het amendement, want wilde men een vakantiedag dan moest het dezelfde voor de geheele Kolonie zijn. Hij had een amendement dat den derden Maandag in September overal tot vakantiedag zou maken.

De heer Wiener had niet tegen het amendement Douglass, maar wel tegen het amendement Jones. Ook de heer Lange sprak in denzelfden geest. De heer Jones bleef bij zijn stuk, en de heer Robertson wilde een schikking, nl. door den derden Maandag in October voor dien van September in de plaats te stellen, daar eerstgenoemde reeds nu een vakantiedag te Port Elizabeth was.

Nog heel wat discussie volgde, waarin de heer Innes vroeg of de heer Jones geheel Port Elizabeth door kooplieden en bankiers bewoond achtte, en de Proc Generaal, in antwoord op een aanmerking van den heer Jones, te kennen gaf dat natuurlijk de kooplieden en bankiers van Port Elizabeth, als zij wilden, hun klerken van een vakantiedag konden berooven, tenzij men de Wet een gewijzigden vorm gaf. Na een lange schildering door den heer Pearson van hetgeen te Port Elizabeth geschied te, vroeg de heer Le Roex wat een mensch met zijn dienstbooden op een vakantiedag op Maandag doen zou. In Fraserburg was elke Donderdag een vakantiedag, en kreeg men er nu nog een op Maandag er bij, dan werd het toch te erg. Hij ried de boeren tegen de Wet te stemmen.

De heer Lord vond den vakantiedag een nationalen dag, en nu moest iedereen hier iets voor opofferen. De heer Douglass zag niet in waarom de heer Le Roex tegen den vakantiedag zou zijn, en de heer Faure wilde, ten gerieve van gemelden heer, dat men Fraserburg van den vakantiedag zou uitsluiten. De heer Joubert was het daarentegen geheel eens met den heer Le Roex, terwijl de heer Jan du Plessis van oordeel was dat geen vakantiedagen de boeren kwaad deden. Hij had vroeger op Koningin's Verjaarsdag voor zijn volk een vet schaap geslacht, ter eere van "ou Nooi." De heer Basson sprak ook in dergelijken zin, maar de heer Smith zag er geen voordeel in om op Maandag een vakantiedag te hebben, als men Zondag reeds een vrijen dag gehad had. De heer Innes betoogde dat de vakantiedag voor boeren niet verbindend was. De heer Van der Walt zag gevaar in het afkondigen van een vakantiedag bij de Wet.

De heer Wiener repliceerde met een verwijzing naar het feit dat de oppositie niet tegen zijn Wet maar tegen het amendement Douglass gerigt was. De heer O'Reilly lichtte het plan van een vakantiedag voor Vrijwilligers toe, en was voor een algemeenen. De heer Joubert weersprak den heer Innes, betoogende dat de halve vakantiedag op Woensdag voor de boeren al lastig genoeg was. Een boer gaf somtijds zijn volk vakantie, maar op zijn eigen tijd. Tegen de Wet zoo als zij er lag had hij echter niet, want zij beperkte zich tot de Kaapsche Afdeeling. De heer Faure betoogde dat zelfs de gewone vakantiedagen door de boeren op hun plaatsen niet gehouden worden; maar de heer Immelman gaf een voorbeeld van het kwaad dat vakantiedagen den boer deden.

Amendement Douglass aangenomen. Geamendeerd artikel aangenomen met 47 tegen 10 stemmen.

Voor stemden de heeren Barry, Basson, Kapt. Brabant, De Smidt, De Vos, De Waal, Douglass, A. S du Plessis, J. P. du Plessis, M. J. du Plessis, A. H. du Toit, P. J. du Toit, Faure, Frost, Fuller, Griffith, Hofmeyr, Jones, Keyter, Laing, Lewis, Lord, Louw, Mackay, Norton, O'Reilly, Orpen, Paton, Pearson, Robertson, Sir T. Scanlen, Dr. Smuts, Sir G. Sprigg, Steyn, Theron, Trower, Sir T. Upington, Van Heerden, Van Zyl, Vintcent, Weeber, Wiener, Wood, Lange en Innes.

Tegen stemden de heeren Beyers, Immelman, Le Roex, Luttig, Kol. Schermbrucker, Smith, Van der Vyver, Joubert en Van der Walt.

Art. 2 moest geamendeerd worden om het in overeenstemming met art. 1 te brengen, en hierover viel niets voor. Weldra was men klaar en werd de Wet aan het Huis gerapporteerd.

RAPPORTEN.

Een paar rapporten kwam in, een waarvan inhield dat men zekere blauwboeken (Naturellenzaken, Onderwijs, Landbouw enz.) elk jaar in Hollandsche vertaling zou in het licht geven. Iets vóór zessen verdaagde het Huis.

GISTEREN.

PETITIES, ENZ.

Sir T. Scanlen had een petitie uit Steynsburg om een telegraaf. De heer Laing een over drank.

Geen kennisgevingen van belang, maar de Proc. Generaal had een rapport van het Comité voor het Reglement, over de Tramwegwet, dat echter niet op hoorbare wijze gelezen werd. De heer Douglass had een rapport van het Comité over de Vogelstruizen, dat een gewijzigde Wet indiende. De tweede lezing werd op Maandag gesteld. Ook de heer Sauer had een rapport, nl. van het Comité voor Omheining, dat door een Wet zal gevolgd worden. Behandeling op Dingsdag.

De Eerste Minister, die den vorigen avond het bijvoegsel op de Begrooting had ingediend, vroeg verwijzing naar het Comité voor de Begrooting, wat er natuurlijk doorging.

De heer Hockly bragt het rapport over de Cathcartsche petitie in, maar de Voorzitter kon het niet aannemen, daar het Huis, niet de Regering, de zaak moest beslissen.

KEISKAMA RIVIER.

Het Huis ging in Comité over een voorstel Pope om een brug aan Line Drift, over de Keiskama, te bouwen. Dr. Pope deed een voorstel in dien zin en herinnerde aan hetgeen hij vroeger over de zaak gezegd had, tevens den weg waar zijn brug toe zou behooren, met dien van de brug der Regering vergelijkende. Het was net maar om Grahamstad dat de Regering voor een andere brug was.

De heer Johnson las een telegram voor, ten effekte dat de Afdeelingsraad van Victoria Oost de kosten van den weg, voor de brug benoodigd, zou op zich nemen, en sprak verder ten sterkste voor het besluit, onder anderen beweerende dat zijn brug de goedkoopste zou zijn.

De Eerste Minister had niet tegen het voorstel, mits men er in zette dat de bruggenbouw slechts geschieden zou als men de kosten had vernomen.

De heer Wood wilde de andere brug, tenzij die van Dr. Pope goedkooper en beter was. Ook de heer Norton besprak de zaak, en vroeg wie den weg van Grahamstad zou onderhouden, als de andere brug er niet doorging. De heer Johnson gaf een opheldering, en de voorsteller zoowel als de heer Trower voerden nog het woord, beide ten gunste van het voorstel.

Het werd aangenomen en aan het Huis gerapporteerd.

GROENE- EN ZEEPUNTSCHE GEMEENTEWET.

De tweede lezing dezer Wet werd voorgesteld door den heer O'Reilly, die de hoofdpunten er van uiteenzette. De Proc. Generaal had er niet tegen, maar geloofde niet dat de Wet door Comité Generaal zou komen, want er was veel in te veranderen. Aangenomen; Comité op heden.

TRANSKEI.

Het debat werd hervat over de tweede lezing der Wet op de Vertegenwoordiging der Transkei, waar de heer Sivewright het woord over voerde. Men had reeds vroeger erkend dat een vergrooting der vertegenwoordiging noodig was, maar hier kwam nog bij dat de blanke bevolking des lands zeer toenam. Het land was volstrekt geen zuiver Naturellenland, iets wat spreker in bijzonderheden aanwees. Twee vertegenwoordigers der Transkei in ruimsten zin was te weinig. Eén lid voor Griqualand Oost was niet genoeg, want er waren heel wat belangen te behartigen.

De Eerste Minister zeide dat tusschen de districten der Kolonie heel wat ongelijkheid heerschte wat de bevolking betrof, en wilde met verbetering wachten, tot de volkstelling klaar was. De Regering was tegen de Wet.

De heer Innes vond het verwijl te lang, en zeide dat de bevolking niet meer leden eischte als die van andere districten.

De heer Theron zeide dat als deze Wet doorging men terstond aanvragen om nieuwe kiesdistricten zou krijgen die men niet zou kunnen afwijzen. Hij was het eens met de Regering, en stelde voor de tweede lezing over zes maanden te laten plaats hebben.

De heer De Waal herinnerde aan vroegere verzoeken van denzelfden aard, die men had afgewezen. Hij ried intrekking der Wet.

De heer Paton vond den eisch der Wet veel beter geregtvaardigd dan die van andere districten, die door den heer De Waal gemeld waren.

De heer Vintcent zeide dat elk district in de Kolonie twee leden naar de Wetgevende Vergadering zond, en dat men in de Transkei niets anders wilde dan gelijkstelling.

De heer Marais vond dat er aanspraken van meer belang waren dan die der districten, en dat men zonder nieuwen census over de zaak niet kon oordeelen.

De heer Laing sprak ten gunste der Wet, onder anderen op grond dat de Transkei nog bitter weinig aan bruggen en wegen gehad had. Ook betoogde hij dat de Kolonisten des lands het zeer bezwaarlijk hadden gehad, en dat er ook heel wat beschaafde Naturellen waren die op ruime vertegenwoordiging aanspraak hadden.

De heer Sivewright bepleitte op nieuw de zaak der Transkei, waar de kiesdistricten in het Parlement onvertegenwoordigd waren zoodra hun eenige vertegenwoordiger weg was. De bevolking had het zwaar, en behoefde een sterkere vertegenwoordiging.

De heer Orpen sprak insgelijks ten gunste der Wet, en zeide dat de Oostelijke Cirkel ook bij den heerschenden toestand der zaken leed, want hij moest de drie leden waar hij reet op had met de Transkei deelen.

De heer O'Reilly vond dat de Kaapstad ruim zoo veel regt had op vergroote vertegenwoordiging, en zeide dat zij alleen daarom hier niet op aandrong omdat de census eerst zijn moest.

ZIE OMMEZIJDE.

De heer Lord sprak voor de Wet, en de heer Innes volgde in denzelfden zin. De Eerste Minister meende dat de Transkei in zeer veel opzigten op een andrer. voet stond dan de rest van het Koloniaal gebied, want feitelijk had men er landsvaderlijk gezag, en de Regering zorgde er bijzonder voor.

De tweede lezing werd verworpen met 33 tegen 30 stemmen. In de minderheid stemden de heeren Ormond, Laing, De Smidt, Orpen, Paton, Johnson, Douglass, Brabant, Norton, Trower, Sir T. Scanlen, Mackay, Jones, Hutton, Hofmeyr, Van der Walt, Warren, Vintcent, Lord, Beyers, Wood, Large, Sivewright, Innes, Lewis, Wiener, Pope, Sauer, Fuller en Smuts.

SCHOOLREGULATIES.

Over het voorstel Venter omtrent de Schoolregulaties had een belangrijk debat plaats, waar wij in ons volgend nommer een verslag zullen geven. Het eindigde met aanneming van een amendement Sauer, dat, zonder op het bestaande stelsel van Openbaar Onderwijs inbreuk te maken, zeker verbeteringen in het onderwijs ten platte lande aan de Regering als een onderwerp van onderzoek aanbeveelt, en een bijvoegsel Fuller hierop, dat het onderzoek tot de steden uitbreidt. Het eerste werd zonder hoofdelijke stemming, het tweede met 49 tegen 8 aangenomen.

(Wordt vervolgd.)

HOOG GEREGTSHOF.

STRAFZITTING.

(Voor Regter Smith.)

MAANDAG, 15 JULIJ.

DIEFSTAL.

Willem Koranna, Klein Jacob Damara, Klein Jan Damara. De drie gevangenen pleittten schuldig aan aanranding met voornemen, maar verklaarden niets te weten van gestolen te hebben. Daarop gaf de Regter te kennen dat het beter zoude zijn om getuigen op te roepen.

Jacob Johannes verklaarde daarop, dat hij op zekeren Zaturdag avond in April naar Stellenbosch ging om provisies te koopen, en toen Willem Koranna ontmoette. Toen hij naar huis keerde volgde hem de drie, en hij herkende Willem die hem een slag met een kierie gaf; hij werd toen door meerderen aangevallen, en hij verloor zijn zak met visch en ook zijn hoed. Dr. Smuts heeft zijne wonden onderzocht.

Nicolaas Damara gaf ook getuigenis dat de bovengenoemde gevangenen den ouden man hadden geslagen, ook dat Willem had gezegd dat de oude man hem geld schuldde! verder wist hij ook dat de oude een zak bij zich had gehad, en dat Willem die had medegenomen.

Dr. Smuts verklaarde dat hij Jacob Johannes had onderzocht en 6 wonden op hem had gevonden; evenwel waren die niet gevaarlijk.

De Regter somde toen het geheel op voor de jury, en wees er op dat Willem had gezegd dat de oude man hem geld schuldde en hij hem daarop geslagen had. Het was nu voor hen om te zeggen of gevangenen schuldig waren aan aanranding en diefstal, of alleen aan aanranding. Nadat de jury gedelibereerd had, verklaarden zij toen alle drie schuldig aan aanranding.

Vonnis Willem Koranna een jaar, en de beide anderen 6 maanden.

DIEFSTAL.

Sampie Overmeijer pleitte niet schuldig.

Carl Leihardt verklaarde dat toen hij terugkeerde op eenen dag in April naar Wijnberg, gevangene hem vroeg om mede te rijden. Hij stond hem dit toe. Nadat hij bij Mowbray voorbij was, wilde gevangene de kar drijven. Hij maakte toen een aanval op hem, en na hij hem geslagen en geschopt had, nam gevangene zijn geld uit zijn zak en trok zijn stevels uit. Hij kwam om half zeven te huis en was zeer ziek van de mishandeling. Den volgenden dag liet hij Sampie door den veldkornet Smit gevangen nemen.

Maria Leihardt gaf verklaring dat haar man geheel bebloed was te huis gekomen, en vreeselijk was gekneusd in het gezigt en aan zijnen hals.

Dr. Wright gaf getuigenis dat hij Carl Leihardt had onderzocht en bevonden had dat hij vol met kneuzingen was.

Osburn, hoofdkonstabel, verklaarde dat toen hij bovenschuldigde gevangen nam, hij verscheidene artikelen bij hem vond, ook zeide gevangene waar hij het geld begraven had.

De volgende getuige, Frederik Bull, verklaarde, dat gevangene bij hem in zijn winkel was gekomen en goederen gekocht had voor 5s. Ook had hij meer willen koopen en meer geld, waaronder goud, getoond.

De Regter somde de zaak voor de jury op, en de jury vond gevangene schuldig aan roof.

Vonnis 20 met de rotting en 18 maanden harden arbeid.

POGING TOT VERKRACHTING.

Sampson Mentor stond beschuldigd van bovengemelde misdaad en pleitte niet schuldig.

Dora Mentor, een jong kind, werd opgeroepen en verklaarde op 10 Junij gevangene haar gebood in de slaapkamer te gaan. Hare moeder was uit. Hij nam haar en legte haar op het bed. Hij deed juist een onwelvoegelijke aanranding toen hare moeder inkwam.

Catherina Mentor, vrouw van gevangene, gaf eene verklaring die alle vorige getuigenis voor den Magistraat afgelegd vernietigde.

Dr. Wright verklaarde dat hij Dora Mentor onderzocht had, en het was zijn opinie dat er eene poging had plaats gehad tot verkrachting.

Nadat de Regter de zaak had opgesomd, delibereerde de jury voor eenigen tijd, en vond den gevangene niet schuldig.

Gevangene werd ontslagen.

Daarop verdaagde het Hof.

DINGSDAG, 16 JULIJ.

AANRANDING MET VOORNEMEN.

Henry Groesch pleitte niet schuldig van op 3 Mei een zekeren Hassin aangerand te hebben met voornemen.

Adv. Graham trad voor de verdediging op.

Het bleek volgens de verklaring van Newton, een konstabel, dat hij op den avond van 3 Mei hoorde schreeuwen op den Dokweg. Hij vond, in die directie gaande, eenen man die gewond was, en een mes werd hem ter hand gesteld waarmede de wond veroorzaakt was; ook werd aan getuige gezegd dat de man die de wond had toegebragt naar de Spoorwegstatie opgegaan was. Getuige ging oogenblikkelijk derwaarts en vond gevangene achter een cab zich verschuilende. Op weg naar de politiestatie vroeg hij gevangene waarom hij Hassin had gestoken, waarop gevangene zeide waarom slaat hij mij dan.

Een andere getuige, Sabodien, gaf getuigenis dat hij, Hassin, en een ander vruchten gingen koopen en dat zij gevangene en een anderen man ontmoet hadden, die hun aangerand hadden, en dat Hassin toen drie steken in zijn borst had gekregen.

Adv. Graham ondervroeg de getuigen en bewees daarmede dat niet de gevangene de steken had toegebragt.

Dr. Eyre legde eene verklaring af dat de wonden niet gevaarlijk waren en dat Hassin maar drie weken onder behandeling was geweest.

De heer H Rudolph Stephen gaf den gevangene een zeer goed karakter, ook de moeder van gevangene zwoer dat hij nooit een mes bij zich droeg.

De gevangene verklaarde dat niet hij maar een andere man met name Auguste Hassin gestoken had en ook hem (gevangene) gedreigd had zoo hij tusschen beiden kwam.

De Jury vond gevangene onschuldig en hij werd ontslagen.

KWAADWILLIGE SCHADE AAN EIGENDOM.

Willem John pleitte schuldig twee vensters van de heeren Gebroeders Scott in de Pleinstraat gebroken te hebben; doch verklaarde dit niet kwaadwillig gedaan te hebben daar hij dronken was, en niet wist wat hij deed.

Adv. Giddy die voor de Kroon optrad was met dit pleit niet tevreden en riep getuigen op, die verklaarden dat gevangene niet dronken was. Ook werden de steenen vertoond dien de volgenden morgen gevonden waren binnen de vensters.

De Jury vond gevangene schuldig en de Regter veroordeelde hem tot 18 maanden harden arbeid.

KWAADWILLIGE SCHADE AAN EIGENDOM

James Taylor, een zeeman, pleitte niet schuldig dat hij kwaadwillig een venster in den winkel van den heer Frederick Morris, Pleinstraat, gebroken had.

De omstandigheden in deze zaak waren van bijzonderen aard. Gevangene was een van het scheepsvolk van het Amerikaansche schip *Governor Wilmot*. Het scheepsvolk maakte verscheidene klagten tegen den kapitein en andere officieren, maar konden die niet genoeg bewijzen, en zoo liepen verscheidene van het scheepsvolk weg, Taylor onder hen; doch die werd gevangen genomen en veroordeeld om weder naar zijn schip te gaan. De gevangene legde nu eene lange verklaring af en zeide dat hij uit vrees om weder met dat schip te gaan het glasruit ingegooid had om zoodoende achter te blijven. Hij bood aan om in eenige schikking te treden met den heer Morris en het af te betalen. Hij was schilder van beroep.

De Regter merkte aan dat hij alsdan een borg moest stellen.

Een van de Juryleden, de heer Joseph Fock, verklaarde zich toen bereid om voor den gevangene te willen borg zijn voor £10.

De Regter, voor ZEd. gevangene ontsloeg, wees hem er op, dat hij zeer dankbaar behoorde te zijn aan den heer Fock, ook hoopte hij dat het hem tot eene les zoude dienen.

Gevangene werd daarop onder borg ontslagen.

AANRANDING MET VOORNEMEN.

Isaac Senders, Samuel Marthinus, Frederick Marthinus stonden voor deze misdaad teregt, bedreven te hebben aan de Paarl.

Adv. J. F. Molteno trad op voor de verdediging.

De stationmaster van Lady Grey brug getuigde onder anderen dat hij de aanranding op Kallemeijer op den gezegden avond had gezien, en hij had gedacht dat Kallemeijer dood was, daar hij dadelijk op den grond viel.

Adv. Molteno liet nu de gevangenen voor zich zelf getuigenis afleggen.

Adv. Giddy merkte aan dat Kallemeijer te ziek was om de zaak bijtewonen.

Nadat de Jury meer dan een uur afwezig was om de zaak te overwegen, bevonden zij de gevangenen schuldig aan gewone aanranding.

De Regter vonniside Senders tot zes maanden en de andere twee elk tot drie maanden harden arbeid.

WOENSDAG, 17 JULIJ.

Adv. Giddy voor de Kroon.

AANRANDING MET VOORNEMEN.

Samuel Francis en *David Bantam* stonden beschuldigd van bovengenoemde misdaad op Tom Pichiane en Abraham Lewis gepleegd te hebben. Beiden pleitten onschuldig. Volgens getuigenis van Pichiano bleek het dat op den 11den Mei aan de Paarl hij beide gevangenen ontmoette bij eene kantien. Hij werd toen door gevangenen aangevallen en geslagen met klippen; het was omtrent half tien in den avond.

Abraham Lewis verklaarde dat toen hij naar huis ging ontmoette hij gevangenen die hem aanrandden en met een kierie sloegen.

Mej. de Villiers verklaarde dat beide gevangenen dien avond ook bij haar huis molesten hadden gedaan, en zoo had zij Marais geroepen.

Willem Jacobus Marais gaf ook getuigenis dat op het geroep van mej. de Villiers hij uitkwam en vond dat beide gevangenen bezig waren om iemand te slaan

Rebecca Cupido gaf ook te kennen dat Samuel Francis haar had geslagen met een stok.

Dr. Botha verklaarde dat hij Abraham Lewis onderzocht en verscheidene wonden op hem gevonden had, waarvan velen gevaarlijk waren; de wonden moesten veroorzaakt zijn door een stok en klip.

Hierna somde de Regter de zaak op voor de jury.

Nadat de jury gedelibereerd had vonden zij beiden schuldig.

De Regter vonniside Samuel Francis tot 2 jaren harden arbeid en 25 met de kats, en David Bantam tot 18 maanden en ook 25 met de kats.

AANRANDING MET VOORNEMEN.

Frederick Wepener stond beschuldigd van op den 8sten Julij te Simonsstad bovengenoemde misdaad bedreven te hebben.

Gevangene pleitte dat hij dronken was geweest en dus niet wist of hij schuldig was.

Toen werd Sophia Hendriks opgeroepen, die verklaarde dat gevangene bij haar huis was gekomen en haar toen mishandeld had en met ijzer en andere voorwerpen geslagen had.

Door andere getuigenis werd dit bevestigd, alsook dat hij allen had aangevallen en mishandeld.

John Krantshow, constabel, gaf ook getuigenis dat gevangene een mes in zijn hand had toen hij inkwam. Hij vond verder Sophia Hendriks, Gert Hendriks en Sophia Rajap allen bloedende op den grond liggen.

Dr. Smit verklaarde dat hij Sophia Hendriks, Gert Hendriks en Sophia Rajap onderzocht had op 7 Junij en toen wonden op hen vond.

Nadat de Regter opgesomd had vond de jury gevangene schuldig.

Vonnis 25 met de kats en 2 jaren harden arbeid.

INBRAAK.

William Watkins stond beschuldigd van ingebroken te hebben in een kerk op 12 Mei en daarvan gestolen te hebben verscheidene artikelen alsook een horologie. Gevangene pleitte onschuldig en werd verdedigd door adv. Graham.

Eerw. Richard Vyvyan verklaarde dat hij de consistoriekamer gesloten had op 12 Mei en na den dienst bevond dat zijn horologie gestolen was.

Thomas Banks gaf getuigenis dat gevangene bij hem was gekomen met boeken en andere artikelen, om te verkoopen. Toen hij wegging zeide hij een horologie gekocht te hebben. Hij (Banks) het horologie ziende herkende het en nam gevangene mede naar Eerw. Vyvyan, die wilde dat gevangene zoude bekennen dat hij het gestolen had.

Nadat de Regter de zaak opgesomd had wenschte de jury zich te verwijderen. Na geruimen tijd afwezig te zijn geweest, kwam de jurij in en vond gevangene schuldig aan diefstal.

Een vorige veroordeeling voor diefstal werd tegen gevangene ingebragt.

De Regter sprak gevangene toe en vonniside hem, in aanmerking nemende hij sinds lang gevangen was geweest, tot 9 maanden harden arbeid.

DIEFSTAL.

Benjamin Geary, de vader, en *Benjamin Geary*, de zoon, stonden beschuldigd van bovengenoemde misdaad en pleitten niet schuldig. De zoon was een klerk bij de heeren Duncan & Co., en van tijd tot tijd werden goederen en geld gemist. Nadat adv. Giddy, de Kroonvervolger, de zaak de jurie duidelijk gemaakt had, vroeg adv. McLachlan, die voor de verdediging optrad, aan verscheidene geëmploijeerden van Duncan & Co. zekere vragen om zijne cliënten vrij te pleiten, doch de Jurie vond hen schuldig en zij werden gestraft met ieder twee jaren.

HUISBRAAK.

John Barends werd beschuldigd van bovengenoemde misdaad en pleitte niet schuldig. De diefstal werd te Papendorp gepleegd, en na verscheidene getuigen gehoord te hebben verklaarde de Jurie hem schuldig en hij werd tot twee jaren veroordeeld.

Het Hof verdaagde tot den volgenden morgen.

AAN DOOVEN.—Een persoon, van Doofheid en Schokken in het hoofd van 23 jaren duur genezen door een eenvoudig middel, zal een beschrijving er van *gratis* zenden aan eenigpersoon die er om schrijft aan Nicholson 21, Bedford-square, Londen, Engeland.—*Adv.*

"ROUGH ON CATARRH" suivert schadelijke reuken dadelijk. Volkomen genezing van de slechtste chronische gevallen; ook ongeëvenaard als gorgelmiddel voor wittezeere keel, zeere keel, stinkende adem.

WAARSCHUWING.—Wij verwijzen onze lezers en lezeressen, die van snuif gebruik maken, naar onze advertentiekolommen, waar de heeren Otto Landsberg & Co. een wenk geven hoe zich te wachten voor het ontvangen van bottels vervalschte snuif, die voor hun eroen.d fabrieaat doorgaan.

Aankomst en Ordening van Ds. Marchand te Aliwal Noord.

Vrijdag 28 Junij en twee volgende dagen zullen niet door de gemeente Aliwal Noord vergeten worden. Het waren dagen van feestviering; want op Zaturdag den 29sten kon de gemeente toch zich weder verheugen in haren herder en leeraar, na ruim achtien maanden herderloos geweest te zijn.

Woensdag den 26sten arriveerde de wakkere consulent, Ds. Van Heerden, (Tarkastad) natuurlijk om bij tijds alhier te zijn, ten einde alles in orde te brengen. Ds. Martin, die de eerste predikant van Aliwal was voor ruim 24 jaren geleden kwam ook met zijne drie dochters dien avond aan, tot vreugde van de vele oude vrienden die hij aldaar heeft achtergelaten.

Donderdag morgen begonnen de werkzaamheden, want het huis, (gewezen kerkgebouw van Ds. Kriel) waarin de Bazaar den volgenden dag zou gehouden worden, moest ook dien dag in orde gebragt worden. Men zag dan ook vele Kerkeraads en Gemeenteleden, die den vorigen dag ingekomen waren, vroeg op de been om Bazaarhuis en Pastorie met de noodige meubelen enz. te voorzien. Dien avond was er dan ook al een groot gewoel, want gedurende den dag kwamen er rijtuigen van alle kanten aan.

Vrijdag morgen, zeer vroeg, zag men alweer rijtuigen uit alle oorden aanstroomen, en in het dorp, of liever gezegd de stad, was alles in rep en roer om wat er nog hier en daar ontbrak aan te vullen.

Te 10 ure werd de Bazaar door Ds. Van Heerden geopend, en een hartelijk woord gesproken naar aanleiding van een gedeelte der woorden: Nehemiah 2, vs. 20: "God van den Hemel, die zal het ons doen gelukken, en wij zijne knechten, zullen ons opmaken en bouwen." De jonge dames begonnen dan ook fluks te verkoopen, en aan koopers ontbrak het niet.

Ter eere van de zusters der gemeente zij het gezegd, dat het gebouw waarin de Bazaar gehouden werd netjes versierd was, ook de tafel met eetwaren, tot de speenvarkens zagen er prachtig uit. Jammer maar hulle was *beetje* duur.

Het gebak liet ook niets te wenschen over.

Te 2 ure vergaderde men aan de pastorie van waar de optogt om den leeraar te ontmoeten plaats vinden zou. Ouderling Jacobus de Wet ageerde als Kommandant, en werkelijk op zijn wit paard gezeten, heen en weder tusschen de rijtuigen rijdende om alles te regelen, en van een tamelijk manhaftig voorkomen zijnde, geleek hij veel op een Bevelhebber. Zoowat 42 rijtuigen en ruim een zestigtal paardenruiters vormden den optogt. Te Melkspruit, een half uur rijdens, schaarde men zich in twee rijen. Na een weinig wachten kwam de oude, achtenswaardige heer P. de Wet, Sr., die met zijn spider en flinke paarden vooruit was gesneld om den nieuwen leeraar bij zijn reiswagen af te halen. De jeugdige leeraar stapte er uit, en na aan eenigen door den consulent bekend gesteld te zijn, werd een gebed gedaan door ouderling Thomas, waarna Psalm 68 vers 10 gezongen werd. Na het zingen werd door Ds. Van Heerden een adres den leeraar voorgelezen en overhandigd, waarop door Ds. Marchand met korte maar krachtige woorden geantwoord werd. Daarop keerde men met blijde harten terug. Te Aliwal aangekomen zongen de kinderen bij de pastorie den leeraar toe: Ga werk in mijn wijngaarden, dat ook in gevoelvolle taal beantwoord werd. Nu, elk een naar huis en de vrienden bezoeken. O, wat eene drukte en gewoel. Dien (Vrijdag) avond werd er gepredikt door Ds. Martin. Dat het een blijdschap voor geheel Aliwal was behoeft niet gezegd te worden, want het is nu 24 jaren dat Ds. Martin bedankt en Aliwal verlaten heeft en sedert dien tijd was het nu de eerste maal dat Zijn Eerw. Aliwal bezocht. Hij sprak tot aller stichting over de woorden Hand. 9 versen 1 en 11, voornamelijk de woorden: "want zie hij bidt."

Zaturdag morgen te 10 ure was de kerk propvol, zoo dat velen zich te vreden moesten stellen met te staan. Ds. Alheit beklom den kansel en hield op zijne eigenaardige bedaarde, doch ernstige wijze de bevestings rede naar aanleiding van de woorden vervat in Johs. 1 vers 33 het laatste gedeelte: "Deze is het die met den Heiligen Geest doopt." Na de rede en onder het zingen van Gez. 31 vers 3, beklom de consulent den preekstoel, verzocht den nieuwen leeraar voor den kansel te verschijnen, las het formulier waarop het "Ja ik van gansche harte volgde." Aan het hand opleggen namen deel: Ds. Ross, die het inwijdings gebed deed, Ds. Albertijn (Rouxville), Cormack, Boshof, (Steijnsburg) Pepler, Muller, B. O., Krige, Martin, Alheit en de consulent. Ook nam Eerw. Buckingham, eerste predikant der "Primitive Methodisten" te Aliwal, die pas van Engeland is aangekomen op eene zendingreis naar de Zambezi, er aan deel. Te 3 ure 's namiddags beklom de jeugdige leeraar den kansel en deed zijn intreepreek, tot tekst nemende: "Wij verkondigen u Jezus Christus den Gekruisigden de Kracht Gods." "Het was een weldoordachte rede en als kansel redenaar zal hij niet door velen worden overtroffen. Hij wees er vooral op hoe dat hij de gemeente een levend persoon kwam verkondigen wiens Godsienst zonder Hem niet zou kunnen voortbestaan. Daar er zoo vele menschen waren, die geen zitplaatsen konden krijgen (want de opgekomenen werden tusschen 12 à 15 honderd geschat) werd afgekondigd dat dien avond op twee plaatsen Godsdienstoefeningen zouden worden gehouden. Des avonds predikte Ds. Krige in de Ger. Kerk en Ds. Boshof in de Ned. Ger. Kerk. Zondag morgen hield Ds. Ross, de Nachtmaaldienst handelende over de Gemeenschap des Geestes. "Het was eén zeer korte, *maar krachtige*" rede In den namiddag hield Ds. Muller een kinder dienst in de Ger. Kerk en Ds. Pepler, dankzegging in de andere Kerk. Bij welke gelegenheid een heel dozijn kinderen door den nieuwen leeraar gedoopt werd.

In den avond was er Conferentie. Onderwerp. "Komt tot Jezus." Vier vragen werden besproken. De eerste, wie moet tot Jezus komen? werd beantwoord door Ds. Krige. 2de Waarom moet ik tot Jezus komen? door Ds. Albertijn. 3de Hoe moet ik tot Jezus komen? door Ds. Alheit en 4de wanneer moet ik tot Jezus komen? door Ds. Muller. De vier vragen werden op hartroerende taal door de sprekers beantwoord. De Heere geve dat het gesprokene lang in het geheugen der hoorders moge blijven. Hij zette zijn zegel er op, en geve dat het vele vruchten mogen voorbrengen. Na het zingen van Gez. 84—7, nam Ds. van Heerden, als consulent afscheid van de gemeente, ja, het was een plegtig oogenblik. Zijn Eerw. zeide o.a. dat ook hij verlangend heeft uitgezien naar den dag waarop de gemeente weder in bezit zou zijn van haren eigen Herder en Leeraar en dat hij blijdschap in het hart gevoelde nu zulks verwezenlijkt was. Hij dankte de gemeente voor hare gastvrij en vriendelijkheid door hem genoten, en dat hij moest erkennen dat de gemeente alles gedaan had, om den tijd die hij onder haar gearbeid heeft, hem aangenaam te maken. Ds. Marchand trad daarop te voorschijn, en las den consulent een adres voor, als ook overhandigde hij hem een beurs als een geringe blijk van achting en op prijsstelling zijner diensten, er bijvoegende dat de beurs door een der zusters vervaardigd was. Ds. van Heerden beantwoordde in gevoelvolle woorden en zeide, dat als eene ziel door hem voor Christus gewonnen was, hij ten volle beloond zou zijn. Dankgebed door Ds. van Heerden. Daarna werden allen door den plaatselijken leeraar bedankt voor de belangstelling door hen betoond door hunne tegenwoordigheid. Ook de Ringsbroeders, Predikanten, werden bedankt en het vertrouwen uitgesproken, dat zij terug mogen keeren naar hunne respectieve gemeenten, wel toegerust, vol ijver, het hun toevertrouwde werk mogen doen. Na het zingen van Gez. 39 vers 5 en het uitspreken van den zegen eindigden de verrichtingen. Daar vele van de leeraren gekomen waren zag men, Maandag morgen te 9 ure, een groote schare menschen bij de statie, ten einde hunne vrienden nog voor het laatst een handdruk te geven en vaarwel toe te roepen. Maandag morgen te 10 ure had er een Gecombineerde Kerkeraadsvergadering plaats, ten einde kerkeraadsleden te kiezen. Twee nieuwe diakenen en een nieuwe ouderling werden gekozen en een paar werden herkozen.

Voor de aankomst van den nieuwen leeraar werden kerk en pastorie netjes in orde gebragt. De kerk, tot lof van den kerkeraad zij het gezegd ziet er van binnen prachtig uit.

Nu is alles weder rustig en stil; elkeen is t'huis en zegt? Het was mij goed aldaar te zijn geweest? Schrijver dezes is ook t'huis en in zijn vak bezig. Aliwal Noord deelt ook in vele voorregten waarvan andere gemeenten ontstoken zijn; zooals b.v. Barkly Oost, met bevestiging van Ds. Malan, met de inzegening waarvan sommigen al ontslapen zijn. Moge de gemeente toch niet vergeten hoe meer voorregten, hoe grooter hare verantwoordelijkheid. De Heere zelf binde den band tusschen leeraar en gemeente en ruste zijn jeugdigen dienstknecht uit met al het noodige en spare hem lang, tot heil, voor de gemeente. In het korte onderhoud dat schrijver met den jongen leeraar had is hij blijde te zeggen in hem opgemerkt te hebben, een man die doortrokken is met een zendinggeest en iemand die het belang der jeugd op het harte draagt, en aan zoo iemand bestaat er nog behoefte. Want niemand kan die behoefte zoo zeer gevoelen als degenen, die gaarne wenschen te werken in bovengenoemde zaken, doch die samenwerking missen en in vele opzigten de minne belangstelling, vooral in zake het onderwijs moeten ondervinden. Wij ook roepen den jeugdigen leeraar van harte WELKOM. "*Magnanimiter crucem sustine*," en nemen afscheid van den leeraar en gemeente met de woorden in Nehemia 2 vers 20, A. pro pos. De bazaar heeft ruim 80 ponden opgebragt, een aanzienlijk sommetje daar het slechts een zuster bazaar was. Handwerk, koffie en koekies.

(Cape Argus gelieve over te nemen.)

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN. INGEZONDEN STUKKEN KUNNEN NIET TERUGGEEISCHT WORDEN.—RED.]

ONS WINT PARLEMENT.

No. 11.

"Daar is een kerel onder julle wat aanteekens neem.
En waarlijk hij zal dit druk."—BURNS, vertaald.

Brief van het nieuw gekozen lid KLAAS WAARZEGGER *aan zijn Oom* JAN TWIJFELAAR, *woonachtig aan Jakhals Fontein, distrikt Cradock.*

Kaapstad, 12 Julij, 1889.

Waarde oom Jan!—Hoe meer ik van ons wint Parlement ziet, hoe meer ontevrede ik word. Ik hoop dat vele van die lede die brief van Predikant Murray, wat in die *Volksbode* staat, gelees het. Ons het *daaders* en minder *praaters* in ons wint Parlement noodig. Denk die heertjes, van die oppersitie oom, wat zoo veel praat, alleen om die Gofferment te vererg, en te terg, en teugen te gaan, dat hulle een enkele lid voornaam een Bondsman—kan ompraat met hulle lange spietjes. Moenie gloo oom! de Engelse—en ook de kleine Solomon wat nou ver politiek gelukkig mors dood is—het dit "Bonkom" genoem, dit is te zeg, oom, hulle praat nie voor Parlements lede om te hoor, maar voor die onnoozele ziele wat zulke skepsels Parlements lede gemaak het. Die kiezers klaag almeleve dat Parlement zoo veel kos,—dat lede te veul gelt trek, en dat daar zoo veul belasting is; maar wie zijn skult is dit? Die mense wat zulke *praaters* kies. Hulle denk, as hulle die spietjes lees, "wat ver een slimme kerel is hij - kijk hoe glat hij kan praat en ons is zoo hoogmoedig op ons lit," en dan as die *praaters* bij die zwart skepsels kom dan maak hulle hulle wijs, "Ik zal voor julle dit en dat doen, julle is nets zoo goet as de witman, en dan krijg hulle die zwartvolk stemme—alles verneukerij,—eigebelang, en zelf zuch, *praaters* en nie *daaders*!! Oom, een mens weet eers of sasaatjes lekker is, as jij dit geproef het; en zoo moet de kiezers ook oordeel as hulle die lange spietjies lees—wat het hij *uitgevoer*! nie hoe veul elle lank zijn spiets in Parlement is. Oom, die praaters is aansteekelijk. In die Witkop Huis gaat dit amper ook al zoo. Een mens is maar nets een aap! of hij daarvan afkomstig is weet ik nie, (maar slimme mense zeg zoo): Daar is lede van die Witkop Huis ook wat nooit weet waarover hulle moet praat. Laat daar maar net voorkom wat wil, hulle *moet* daarover *praat*, of hulle daarvan kennis het of nie; en hulle weet ook nooit wanneer hulle moet ophou. As hulle maar weet hoe hulle buitenkant, en ook van hulle eijge maats, uitgelag wordt—Oom! die fraaije ouw Skotse dichter Burns, wat ik van zijn rijmpies ver oom al in plat Hollans vertaal het, zeg—

O! dat iemand ons de mag wou geef,
Om ons zelf te zien, zoo as andere ons zien,
Dit zou ons van veel verspot bevrij,
En ijdele gedachte!

Dit is vervelend, oom, om eenige lede van die Witkop en andere Huis *altoos* te hoor *praat, praat*, hulle verspeul almeleve, en niemant luister na hulle. Hulle is verstandig genoeg, as hulle maar minder, en nie over alle dinge praat, van een klipvisch tot aan een noorkaper! Eergister, oom! was dit net zoo in de Witkop Huis, één lit wou hebbe dat die geringe vermeerdering aan die uitgehongerde klerkies, nie moet vas gestel worde, maar alle jare bespreek worde, zoo dat een arme drommel nie kan trouw nie, of as hij getrouwt is, dat hij maar altijd onzeker is of hij kos zal hebbe. De ander lit het hem ondersteun met een spiets van anderhalf elle: jij zou zegge de wereld zal vergaan; en wat het hulle *uitgevoer*—niks. Hulle is al twee goeije bondsmanne, en ordentelijk knap, maar hulle overdrijf alles. "Te veel, te veel, ja zelfs te veel, te veel is ongezont." Oom, ik zeg dit uit liefde voor hulle. Luister! Oom, eer ik verder van die Parlement praat, laat ik oom nou iets vertel wat treurige gevolge kon gehad hebbe. Oom weet mos die Dam in de zee wat ik en oom vijf-en-twintig jare gelede over gepraat het op Cradock,—hulle noem dit hier "Doks," of "Kardocks," of zoo iets. Wel, oom, de heere van die Doks het al de lede van Parlement genooi om die ding te gaan bezien, en dan lekker te gaan eet op een van die groote Stoomskippe in die Doks. Wel oom! ik is ook gegaan, en ons moes in een van die groote wagens, wat hulle klippe in rij om in de zee te gooi, inklim. Ik en oom Daantje klim gelijk in: ik was eerste in, en toen oom Daantje inklim zeg hij, ons reij nou bookant die water en de aarde, en onderkant de hemel; met eens snaps breek de leer, en toe skreef oom Daantje O gonna! gonna! help! help! ik val in die Dam! Ik grijp oom Daantje aan de achter pant van zijn manel, en toe skreef hij wêer "as de Hoofregter en de Speaker nie op de trijn is, dan spring ik af, want dit lijk mij of die Rooinekke ons hier genooi het om ons te verzuip." Oom! dit is gelukkig dat oom Daantje zijn manel sterk was, anders was hij waarlijk in die Dam in de Zee. Oom! onder de pale van die Dam is altoos vol haaije, en as oom Daantje nou ingeval het, dan was hij nets Jonas—sasaatje-flijs voor een haaij. En dan! oom, wat is van die Witkop Huis geworde! en dan het koning Agrippa nie die kans gehad om oom Daantje over zijn vermaarde spietjies te vermaan! Dit zou erg akelig gewees hebbe—maar alles is wel wat wel eindig, en de haaij was teleurgestel met zijn brekfis, en oom Daantje en ik, en almaal, het lekker op die skip gedinner en gedrink, en fris en gezont terug gekom om die Begrootings Boek in orde te breng, want oom Daantje is onmisbaar in die Witkop Huis. Hij is altoos zoo stil en bedaart.

Oom! die Parlments baklijslag is nou bijna uit, en as die oppersitie van de begin na *Klaas Waarzegger* geluister het, dan was de zake al lank afgeloop, en dan was de Boer nou bij zijn ploeg, en dan het hulle (de oppersitie) nie zoo as hulle nou is, met hulle stert tussen hulle beene, nets een parmantige hont wat klop gekrij het, en de spat moet neem met tjank! tjank! tjank! Wat het hulle *uitgevoer*? Hulle kan zeg wat hulle wil, oom, maar hulle oogmerk was niks anders as om die Ministerie uitte krij, en zelf hulle plekke "te gaan vat." En die arme onnoozele ziele wat hulle snuif in hulle ooge het laat gooi om die oppersitie in de Oudtshoorn, Klipplaat Spoorweg te ondersteun, het moet beken, zoo als Seur Gorton Sprigg gezeg het, dat alles verneukerij was. Oom! ik het oom van de begin gezeg, dit zal alles op WINT uitdraai. En wat zeg nou de *Cape Times* van de 13de dezer, wat altoos Seur Gorton zijn vijande aanhits, en de oppersitie ondersteun—van de spoorweg lijne.—Hij zeg—"Geen enkele lijn vindt genade, en die bakleijerij is alles in WINT geëindig,"—nou zit die *prachtige* heertje, wat klaar was om de Premier-baantje "te gaan vat," met een vratje op de punt van zijn mooije neus. De bovenste vereenigings lijn is voor dit jaar mors dood,—de lagere lijn is mors dood,—de Kookhuis-Adelaide lijn is mors dood,—de Malmesbury-Piquetberg lijn is mors dood,—de Ashton-Swellendam lijn is mors dood,—de Oudtshoorn-Calitzdorp lijn is mors dood,—de Ashton-Montagu lijn is mors dood,—en de Oudtshoorn-Klipplaat lijn is ook mors dood,—alles tot ander jaar uitgestel. En de Conventie, met haar geringe onvermijdelijke voutjes, wat zal reg gemaak worde,—is door een groote meerderheid bekragtig, en de Colesberg-Bloemfontein spoorweg zal deurgaan. Oom ik is volstrek nie teugen een spoorweg lijn voor Oudtshoorn. Ik zal daarvoor stem op de regte tijd, en wanneer dit op de regte wijze en de regte lijn voorgesteld worde, en andere distrikte nie afgeskeep worde,—maar met die harla-bourla spul, en die geveinsheid om van één ding te *praat* en iets anders te *meen*, en de beste Premier wat ons nog ooit gehad het te perbeer met een mes achter zijn regterblad in zijn harslag te steek, daar hou ik nie van. Oom ken mij al over de dertig jare op *Jakhals Fontein*, toen ik nog een jonkkerel was, in mijn liewe ouw Cradock distrikt,—en oom weet ik het altoos een graaf *graaf* genoem,—ik het nooit gezeg een graaf is een zilvere eetlepel,—en oom het mij daarin opgebreng en ondersteun. Oom moet nie die Kaapstads Engelse karante geloof. Sommige mense zeg hulle wordt betaal om die teunswoordige Gofferment te bestrij. Of dit waar of nie is kan ik nie zeg. Maar oom dit lijk *aardig* dat die twee eenigste Engelse krante niks goeds in die Ministerie kan zien, en die *Cape Times* van van morge is woedend omdat die Gofferment gewin het. Hulle zeg de *Zuid Afrikaan* trek te veul de Afrikaander kant. As dit zoo is, dan voldoet hij aan zijn naam, en doet reg: anders was ons al lank onder de voete. De *Volksbode* kijk ik nie aan, oom—zijn voorlooper, de *Volksblad*, het gevrek om dat hij alles behalve een *Volks*-krant was,—en de *Volksbode* is een afstammeling. Oom, de *Zuid Afrikaan* van deeze morge zeg, dit zou ongelukkig gewees het as Sauer zijn amendement in de Conventie bespreking de Bloemfontein spoorweg verongeluk;—maar nog ongelukkiger voor ons lant as onze tegenwoordige Ministerie om die rede uitgegaan was, en de heeren Souer, Merriman, Innes en Compagnie hulle plekke gelaat vat het. Dat's de *waarheid*, oom! en die waarheid oom, moet elke Bondsman, en elke opregte Kolonist, of hij wit, zwart rooi, groen, of geel is, *onthou*. Al maak de Ministers nu en dan een fout,—hulle is maar mense. Maar Seur Gorton en zijn span hou hulle nie met verneukerij op. Ik kan nie beter sluit, oom, as om weer te zeg—

"De waarheid die in 't duister lag,
Dit komt met klaarheid voor den dag."

Oom moet nie meer as één brief van mij verwag na deze, want mijn ou vrouw wat op Cradock is, trek al lank aan die toom.

Tot ziens, Oom Jan,
Jou Neef,
KLAAS WAARSEGGER.

P.S. Oom, as ik leef, kom ik ander jaar wêer, en dan zal ik onze ooms en neefs alles kloek maak. Groetnis aan oom Grootbroek, Blaauwskamel, Kraeskop, en andere vrinde.

HANDEL EN NIJVERHEID.

JOHANNESBURG, 15 JULIJ.—De Aandeelenmarkt toonde vandaag verbetering aan. Bankets bleven vast op £1 16s. Gochs houdt aan met rijzen en werden genoteerd op £1 7s. 6d. Gipsy 18s. Great Brittains 12s. 6d.

KAAPSTADSCHE EFFEKTEN EN AANDEELEN BEURS EN BELEGGING-MAATSCHAPPIJ.

Verkoopingen in de Koopmansbeurs op Dingsdag, 16 Julij 1889.

Black Reef 7s.
Botha 11s. 3d.
Langlaagte Estate Block B 28s.
Main Reef 27s. 6d. en 28s.
Princesses 30s. 9d., 31s., 32s. en 32s. 6d.
Geo Gochs 24s.
May Consolidated 27s. en 28s.
Rietvlei 9s.
United Main Reef 36s. en 37s. 6d.
Western Langlaagte 17s.
Johannesburg Estates 37s.
Johannesburg Gas Works 30s. 6d.
Exchange Aandeelen 1s. per aandeel premie.

Verkoopingen in de Koopmansbeurs op Woensdag, 17 Julij 1889.

Banket 35s. 3d. en 35s. 6d.
Bothas 11s. 9d.
Bule Sky 9s.
Geo Gochs 27s. 6d., 28s. en 28s. 6d.
Langlaagte Block Bs. 28s. 6d. en 28s. 9s.
King Solomons Mines 12s.
May Consolidated 27s. 9d., 28s. en 28s. 3d.
New Grahamstowns 17s. 6d.
Stars 21s. en 21s. 3d.
United Mains 39s. 6dd.
Wolsingham 18s. 8s.
Main Reef 31s. 0d.

FRED. H. BOOSE, Secretaris.

PRODUKTENMARKT TE KIMBERLEY.

De heer James Lawrence berigt dato 8 Julij uit Kimberley:—

Aardappelen (beste) per zak, 163 lbs.	£1 2 0	1 3 0
Amandelen, per lb.	0 0 4	0 0 5
Appelen per 100	0 6 0	0 7 6
Boter (versche)	0 1 9	0 2 3
„ (tweede)	0 1 0	0 1 6
Boonen per zak, 203 lbs.	0 16 0	1 5 0
Eenden	0 2 0	0 2 6
Eijeren, per dozijn	0 1 3	0 1 6
Garst, per zak, 150 lbs.	0 14 0	0 15 0
Haver per zak, 150 lbs.	0 16 0	0 17 0
Ham en Spek, per lb.	0 0 6	0 2 9
Havergerven, per 100 lbs.	0 11 0	0 12 0
Hoenders, per stuk	0 1 0	0 2 9
Kaf, per baal	0 12 0	0 15 0
Kaf, per do. (O.V.S.)	0 10 0	0 14 0
Kafferkoren (roode) per zak, 200 lbs.	0 10 0	0 11 0
Kafferkoren (witte) per zak	0 12 0	0 12 6
Kalkoenen	0 3 0	0 6 0
Limoenen, per 100	0 4 0	0 6 0
Meel, fijne per zak 100	0 14 0	0 16 0
Meel (Boer) (zachte koren ongezift) per zak 203 lbs	1 0 0	1 1 0
Meel (Boer) (harde koren ongezift)	1 0 0	1 1 0
Meel (zachte koren gezift)	1 2 0	1 3 0
Meel (zachte koren (gezift super.)	1 4 0	1 6 0
Meel, zachte, sup. gezift (O.V.S.)	1 4 0	1 6 0
Mielies (gele) per zak 203 lbs.	0 15 0	0 16 9
Mielies (gemengde)	0 13 3	0 14 0
Mielies (brood)	0 13 0	0 14 0
Mieliemeel (witte)	1 0 0	1 1 0
Mieliemeel (gele)	0 18 0	0 19 0
Rozijnen, per kistje 25 lbs	0 3 0	0 5 6
Struiseijeren	0 0 6	0 0 9
Tabak, per lb.	0 0 3	0 0 3½
Tarwe, per zak 203 lbs.	0 16 0	0 16 3
Uien, per 120 lbs.	0 16 0	0 17 0
Vruchten gedroogde geschild	0 0 3	0 0 4½
Walnoten, per lb.	0 0 4	0 0 4½
Zemelen, per zak 100 lbs.	0 7 0	0 7 6
Zout, per zak	0 4 6	0 4 0
Zweepstokken elk	0 1 0	0 2 0

LEVENDE HAVE.

Hamels, 50 lb., 9s. tot 10s.
Lammers, 35 lbs., 6s. tot 7s.
Kapaters, 60 lbs., 8s tot 10s.
Ossen, 700 tot 750 lbs., £3 10s. tot £3.
Koeijen, 400 tot 360 lbs., £3 ott £4.
Varkens, 100 lbs., £1 5s. tot £1 10s.

TREKVEE.

Groote ezels, £8 tot £12.
Kleine ezels, £4 tot £6.
Ossen, £3 tot £5.

AANMERKINGEN.

Markten zijn zeer wel voorzien geweest, en produkten houden over het algemeen vast. Boermeel is weder schaars, en prijzen wijzen eene rijzende neiging aan. Mielies zijn volop ingekomen, doch houden hunne prijs. Kaf. Deze lijn is aanmerkelijk gedaald in prijs. Veel kaf van de Kolonie ingezonden was van eene mindere kwaliteit, en van daar de daling.

Voer, haver, garst, en zout zijn in vraag, en die produkten zullen spoedig van de hand gezet worden tegen notering. Tarwe en Kafferkoren zijn meer volop, alsook slechte aardappelen, die in groote partijen zijn ter hand gekomen en mindere prijzen halen, alhoewel goede soorten met voordeel kunnen geplaatst worden. Uijen zijn overvloedig. Pluimvee, groenten, vruchten en boter zijn in vraag. Limoenen komen volop in, zoo ook eijeren.

LEVENDE HAVE.

Deze markt houdt aan wel voorzien te zijn, en indien vee nu inkwam zoude het moeijelijk zijn om het te plaatsen, uitgezonderd varkens, die goede prijzen halen. Naar groote trek- en rijpaarden wordt gevraagd.

DE GOUD AANDEELEN MARKT.

De heeren Johan Jansen en Co. geven de volgende noteringen tot 5 n.m. 17 Julij:—

GOUD AANDEELEN.

	£	s.	d.
Aurora West	0	13	0
Auroras	1	10	0
Alpines	0	17	6
Bankets	1	15	0
Black Reef	0	7	3
Botha's Reef	0	11	9
City and Suburban	8	12	6
Croesus	1	10	0
Du Preez	0	11	0
Durban Roodepoort	4	0	0
Do. do. (Deep Level)	1	16	0
Ednas	1	5	0
George Goch	1	8	6
Gold Fields	3	0	0
Gildenhuis	1	17	6
Henry Nourses	4	5	0
Heriots	3	5	0
Johannesburg Waterworks	1	17	0
Johannesburg Estates	1	17	0
Kleinfontein	1	2	6
King Solomons Mine	0	11	9
Leeuwpoorts	0	9	0
Laxeys	0	5	6
Langlaagte Estate	3	16	0
Langlaagte United	1	3	0
Do. Block B	1	8	6
Do. Centrals	1	5	0
May Consolidated	1	7	9
Main Reef	1	6	9
Marais Reef	1	10	6
Metropolitans	1	15	0
Meijer en Charlton	3	2	6
Modderfontein	0	16	0
Moss Rose	2	10	0
Moss Rose Extension	0	16	0
Mulder's Farm	0	10	0
Nabobs	1	0	0
Nigels	1	17	6
Nooitgedacht	1	8	6
do. (nieuwe)	0	12	6
Nooitgedacht Extension	0	7	6
Nationale	0	17	0
Princesses	1	15	6
Paarl Ophirs	1	7	0
Paarl Pretoria	3	0	0
Pigg's Peak	0	8	0
Roodepoort Kimberley	2	3	6
Shebas	1	10	0
Simmer and Jack	5	10	0
Steyns	0	15	0
Stars	1	0	3
Salisbury	12	10	0
Salisbury Extention	1	2	3
Tharsis	1	13	0
United Main Reef	1	13	6
Waterval	0	18	0
Wemmers	5	10	0
Wolhuter	3	17	9
Wolsinghams	0	18	3
Worcester Exploration	12	0	0

De markt opende heden morgen levendig maar werd in den namiddag zwakker.

PAPENDORP.

16 Julij 1889.

De pas gesloten week hadden wij niet minder dan twee concerten en twee "Tea Meetings," en andere vermakelijkheden zoo als "Cricket," enz.

Maandag avond werd een concert gegeven door den heer Walter Brown. De zaal was eivol, en de rol die gespeeld werd liep goed van stapel.

Woensdag avond werd er een "Tea Meeting" gegeven in verband met de Ned. Ger. Kerk alhier. De avond was zeer regenachtig. De heer W. E. Moore bekleedde den Voorzitterstoel, en onder de aanwezigen bemerkte men den Eerw. heer Smeer, Ds. Botha (St. Stephen's) en Ds. Maver, (Schotsche Kerk). De opkomst was buitenverwachting, daar de zaal (Altona Hall) stampend vol was, men berekent de schare bijna op drie honderd. Toespraken werden gehouden door Ds. Botha, Eerw. Smeer en den heer Theron. Verscheidene dames en heeren lieten ook hun stemmen hooren met zingen en spelen op het klavier. Nadat de inwendige mensch goed verzorgd was, en elk één een zeer aangename avond gesleten had werden de verrigtingen met een zeer gepast woord door onz n leeraar gesloten, en toen keerde elk een hoogst voldaan huiswaarts. Na aftrek van al de kosten blijft er nog £12 6s. over, om dit te voegen bij een ander fonds dat nog bij elkaar verzameld moet worden voor het houden van een Bazaar die de zusters nu bezig zijn tot stand te brengen. Jammer maar dat Ds. Steytler door ziekelijke omstandigheden verhinderd was bij de "Tea-Meeting" tegenwoordig te zijn. Wij hebben hem zeer gemist.

Vrijdag avond was er weer een "Tea-Meeting" in de Schotsche School. De zaal was ook vol. De heer W. E Moore, die jaren lang als Superintendent van de Zondagschool was, is dien avond afgetreden en ontving als blijk van achting en liefde een fraai zilveren schenkblad van de jonge leerlingen die hij op een gevoelvolle wijze bedankte. Alles liep in de beste orde af en de kinderen sleten een aangenamen avond.

Gisteren en heden avond alweer concerten bij welke gelegenheid het prachtig stuk "The Pirates of Penzance" met goed succes en met een vol huis ten uitvoer gebragt werd. Aan vermakelijkheden ontbreekt het hier niet.

Jammer dat de tijd mij het niet vergunt, anders kon ik u wat meer schrijven, maar ik moet het laten voor een volgende keer.

IF THE SUFFERERS FROM CONSUMPTION, SCROFULA, AND GENERAL DEBILITY, will try SCOTT'S EMULSION OF PURE COD LIVER OIL with HYPOPHOSPHITES, they will find immediate relief and a permanent benefit. Read this:- "I have prescribed 'SCOTT'S EMULSION' and taken it myself. It is palatable, efficient, and can be tolerated by almost anyone, especially where cod liver oil itself cannot be borne.—Martin Miles, M.D., etc., Stantonbury, Bucks." Of all Chemists.—*Adv.*

DE PAARLSCHE
Brand Assurantie & Trust Maatschappij
Westelijke Prov. Bank Gebouwen
Opgerigt den 1sten October, 1873.

Kapitaal ... ... £20,000.
Reserve Fonds ... 30,000.

DIRECTEUREN:
De Wel-Edele heer B. P. DU PLESSIS, Voorzitter
De Wel-Edele heeren
J. R. DE VILLIERS, J. J. ALBERTIJN,
J. P. THERON, W. A. JOUBERT,
P. J. WESSELS, S. J. VAN DER SPUIJ,
E. G. RETIEF, M. SMUTS DU TOIT.

BRAND DEPARTEMENT.

AANZOEKEN voor de Verzekering van Los- en Vastgoed tegen verlies of schade door Brand zullen dagelijks ontvangen en Polissen uitgereikt worden op zeer voordeelige termen.

TRUST DEPARTEMENT.

Voor de Administratie en Beredderinng van Boedels en ander eigendom, als Executeuren, Curatoren, Redderaars, Voogden of Agenten op de liberaalste voorwaarden.

Beleeningen toegestaan op Eerste Verband van Vastgoed.

Directeuren komen elken Woensdag bijeen voor bezigheden.

J. I. DE VILLIERS, A.P. zn. Secretaris.

De Paarlsche Bank
PAARL.
OPGERIGT, SEPTEMBER 1852

Nominaal Kapitaal £41,430
Opbetaald Kapitaal 13,810
Reservefonds 11,810

DIRECTEUREN:
Wel-Edele Heer J. A. BERNHARDI, Voorz.
„ „ P. C. LE ROUX.
„ „ SEB. V. VAN NIEKERK
„ „ P. B. DE VILLE.
„ „ JACS BLIGNAUT.
„ „ A. J. MARAIS, J. zn.
„ „ GID. JOUBERT, W. zn.
„ „ G. J. MALHERBE.
„ „ F. J. HUGO, P.z.

De Bank geeft Renten op Vaste Deposita het tarief te worden vernomen ten haren kantore. De Directeuren vergaderen Maandags en Donderdags, 's morgens ten 10 ure, om over applicaties voor Discont te beslissen.

Agent Kaapstad: *Union Bank.*
J. J. F. LE ROUX, Kassier.

KOLONIALE
Weeskamer en Trustmaatschappij.
OPGERIGT DEN 31STEN MAART 1856.

KAPITAAL £20,000
RESERVE FONDS £36,616

VOOR het Administreren van Eigendommen en Boedels waartoe dezelve wettig zal worden aangesteld als Executeuren, Administrateuren, Voogden, Curatoren, Trustees en Agenten.

DIRECTEUREN:
Wel-Ed. heer E. LANDSBERG, Voorzitter.
„ „ E. J. EARP,
„ „ C. A. FAIRBRIDGE.
„ „ PAUL DE VILLIERS.
„ „ C. T. VOS.
„ „ C. M. BERNHARD.
„ „ J. C. HOFMEYR.

AUDITEUREN:
De Wel-Ed. heer D. P. KRYNAUW.
„ „ T. A. J. LOUW, M.L.A.

Personen die hen wenschen aan te stellen gelieven hen te benoemen en aan te stellen als "*De Koloniale Weeskamer en Trust Maatschappij.*"

De Insolventie-Tak zal bestierd worden door den Secretaris, voor wiens daden de Maatschappij verantwoordelijk zal zijn.

De Directeuren komen elken Donderdag bijeen ten 10 ure, tot het verrigten van bezigheden.

Kantoor,—Kamer Gebouwen, 4, Kerkplein.
G. W. STEYTLER, Secretaris.

ALGEMEENE
Boedel en Weeskamer.

Akte van Overeenkomst, gedateerd 9 Maart 1856; ingelijfd bij Acte van Parlement No. 31 van 1861.

KAPITAAL £20,000
RESERVEFONDS £9,600

Voor het Administreren van Eigendommen en Boedels, als Executeuren, Administrateurs Voogden, Curatoren en Agenten.

DIRECTEUREN:
De Wel-Edele Heer R. M. ROSS, Voorzitter.
De Wel-Edele Heeren
W. J. KNIGHT, J. R. REID,
J. F. WICHT, F. F. RUTHERFOORD
J. P. ROUX, M.D., F. J. B. LANGERMAN

AUDITEUREN:
De Wel-Edele Heeren
J. P. F. JURITZ. M. A. BERGH.

Degenen die hen willen aanstellen gelieven dit te benoemen en aan te stellen als "De Raad van Directeuren van de Algemeene Boedel en Weeskamer."

De Insolventie-tak zal bestierd worden door de Secretaris, voor wiens daden de Maatschappij verantwoordelijk zijn zal.

W. A. CUR[illegible]REY, Secretaris.
Gebouwen der Kam[illegible]
6 Adderleystraat, Kaapstad

Goedkoop Kl[illegible]ren.

WAAR kan men een Goedkoop Pak Kleeren krijgen? Bij F. TYFIELD, Breestraat, Hoek van Langemarktstraat, waar Pakken Kleeren, Hemden, Stevels, Gouden en Zilveren Horologes, ja van alles te krijgen is. *Groote afslag toegestaan.*

AAMBEIJEN POEDER.

HET succes dat tot hiertoe gepaard ging met het gebruik van bovengenoemde Medicijn, heeft den Eigenaar, den heer C. H. BÖSENBERG, er toe gebragt dezelve meer prominent voor de aandacht van het Publiek te brengen; het werd in vergevallen bewezen een zeer krachtig middel te zijn tegen deze zoo algemeen heerschende ziekte, die aangeduid wordt door hoofdpijn, kortzigtigheid, drukking op de oogen, angst, duizeligheid, gebrek aan geestkracht, onregelmatigheid in het bloedpijn in de lenden en verstopping.

De bijzondere eigenschappen van dit Poeder om het bloed te verdunnen en een vrijen bloedsomloop te bevorderen, om de werking der ingewanden te prikkelen en te regelen, en ze te zuiveren van slijmerige en scherpe stoffen, nemen de onaangename uitwerkselen weg en genezen de ziekte. Het zal ook zeer heilzaam bevonden worden wanneer het gebruikt wordt als bovengemelde voorteekenen, de voorloopers van RHUMATISCHE JICHT zich voordoen, en ook bij drukking op de borst droogheid, jeuken en chronische aandoeningen van de huid, en bij waterzucht, meer bijzonder wanneer deze uit onderdrukte uitwasemingen voortkomt.

Als een huismiddel bij verstopping kan het veilig worden aanbevolen, alsmede voor de behandeling van uitslag bij kinderen.

Volle bijzonderheden vergezellen elken Bottel. Prijs 2s.; per Post 2s. 6d.

BEREID DOOR DEN EENIGEN EIGENAAR

C. H. BÖSENBERG, Chemist en Droogist, hoek van Bree en Korte marktstraat, Kaapstad.

N.B.—Dit geneesmiddel is bereid in den vorm van een Poeder, zoodat het voor altijd goed gehouden worden, zonder deszelfs eigenschappen te verliezen; een voordeel en andere mengsels niet bezitten.

Gedrukt en uitgegeven door M. G. REGTER, handelende onder den stijl of de firma van HOFMEYR & REGTER, Groenteplein.